

ZELENÁ EKONOMIKA A ZELENÁ DOHODA PRO EVROPU: soukromý sektor, zástupci zaměstnanců a zaměstnanci – rizika, příležitosti, povědomí KVĚTEN 2022

M E D I A N

ČESKOMORAVSKÁ
KONFEDERACE
ODBOROVÝCH SVAZŮ

Materiál byl realizován v rámci projektu ČMKOS § 320a písm. a) ZP 2022 - Dopady zelené ekonomiky na trh práce, pracovněprávní a sociální ochranu, ochranu soukromí zaměstnanců a sociální dialog, který je financován z prostředků státního rozpočtu ČR prostřednictvím MPSV ČR.

metodika výzkumu

Velikost vzorku	N = 5018 zaměstnanců, N = 1014 odborářů (zaměstnanců, kteří jsou členy odborových organizací), N = 534 zástupců zaměstnavatelů, kteří (spolu)rozhodují o environmentálních aspektech fungování firmy
Termín dotazování	28. února –28. března 2022
Metoda sběru dat	dotazování prostřednictvím online panelu (CAWI)
Výběr respondentů	kvótní výběr pro skupinu „zaměstnanci“, záměrný výběr pro ostatní skupiny
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci zaměstnanců podle: <ul style="list-style-type: none">• základních sociodemografických proměnných (kraje, věku, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)• pracovní obor respondenta
Realizátor a zadavatel	výzkum realizovala společnost MEDIAN, s.r.o. (člen SIMAR) exkluzivně pro Českomoravskou konfederaci odborových svazů

struktura vzorku – zaměstnanci

| vážená část vzorku

ČMKOS

Pohlaví

Muž	54 %
Žena	46 %

Věková skupina

18–34 let	28 %
35–54 let	54 %
55 a více let	18 %

Dosažené vzdělání

Základní	4 %
Vyučen / SŠ bez maturity	34 %
Středoškolské s maturitou	37 %
Vysokoškolské	25 %

Výše úvazku

Plný pracovní úvazek (40 hodin a více týdně)	75 %
Částečný úvazek (30–39 hod. týdně)	8 %
Částečný úvazek (20–29 hod. týdně)	6 %
Částečný úvazek (8–19 hod. týdně)	5 %
Částečný úvazek (méně než 8 hod. týdně)	6 %

Velikost místa bydliště

Do 999 obyvatel	17 %
1000–4999 obyvatel	22 %
5 000–19 999 obyvatel	18 %
20 000–99 999 obyvatel	22 %
100 000 a více obyvatel	21 %

Kraj

Praha	12 %
Středočeský	13 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	6 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	7 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	5 %
Jihomoravský	11 %
Olomoucký	6 %
Zlínský	5 %
Moravskoslezský	12 %

struktura vzorku – zaměstnanci

| vážená část vzorku

Zařazení v zaměstnání

Řadový pracovník	83 %
Vedoucí pracovník s 1–5 podřízenými	10 %
Vedoucí pracovník s 6 a více podřízenými	5 %
Vedoucí pracovník s podřízenými útvary	1 %
Vrcholový manažer v podniku přímo podřízený řediteli	1 %
Vrcholový manažer v podniku nepřímo podřízený řediteli	0 %
Ředitel podniku	0 %

Kategorie CZ-ISCO

Zaměstnanci v ozbrojených silách	1 %
Zákonodárci a řídicí pracovníci	3 %
Specialisté	16 %
Techničtí a odborní pracovníci	19 %
Úředníci	11 %
Pracovníci ve službách a prodeji	15 %
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1 %
Řemeslníci a opraváři	11 %
Obsluha strojů a zařízení, montéři	16 %
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	6 %

struktura vzorku – odboráři

Pohlaví

Muž	61 %
Žena	38 %

Věková skupina

18–34 let	17 %
35–54 let	58 %
55 a více let	19 %

Dosažené vzdělání

Základní	2 %
Vyučen / SŠ bez maturity	25 %
Středoškolské s maturitou	46 %
Vysokoškolské	27 %

Výše úvazku

Plný pracovní úvazek (40 hodin a více týdně)	88 %
Částečný úvazek (30–39 hod. týdně)	6 %
Částečný úvazek (20–29 hod. týdně)	3 %
Částečný úvazek (8–19 hod. týdně)	1 %
Částečný úvazek (méně než 8 hod. týdně)	2 %

Velikost místa bydliště

Do 999 obyvatel	12 %
1000–4999 obyvatel	19 %
5 000–19 999 obyvatel	26 %
20 000–99 999 obyvatel	26 %
100 000 a více obyvatel	12 %

Kraj

Praha	14 %
Středočeský	11 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	4 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	8 %
Liberecký	5 %
Královéhradecký	6 %
Pardubický	6 %
Vysočina	4 %
Jihomoravský	10 %
Olomoucký	5 %
Zlínský	4 %
Moravskoslezský	15 %

struktura vzorku – odboráři

Zařazení v zaměstnání

Řadový pracovník	73 %
Vedoucí pracovník s 1–5 podřízenými	13 %
Vedoucí pracovník s 6 a více podřízenými	10 %
Vedoucí pracovník s podřízenými útvary	3 %
Vrcholový manažer v podniku přímo podřízený řediteli	1 %
Vrcholový manažer v podniku nepřímo podřízený řediteli	0 %
Ředitel podniku	1 %

Kategorie CZ-ISCO

Zaměstnanci v ozbrojených silách	3 %
Zákonodárci a řídící pracovníci	2 %
Specialisté	17 %
Techničtí a odborní pracovníci	18 %
Úředníci	19 %
Pracovníci ve službách a prodeji	13 %
Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	2 %
Řemeslníci a opraváři	6 %
Obsluha strojů a zařízení, montéři	18 %
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3 %

struktura vzorku – zástupci zaměstnavatelů

Pohlaví

Muž	76 %
Žena	24 %

Věková skupina

18–34 let	23 %
35–54 let	62 %
55 a více let	15 %

Dosažené vzdělání

Základní	2 %
Vyučen / SŠ bez maturity	11 %
Středoškolské s maturitou	41 %
Vysokoškolské	46 %

V naší firmě jsem:

Ředitelem/kou	30 %
Vyšším nebo středním manažerem/kou	34 %
Manažerem/kou, který (spolu)řídí sekci nebo aktivitu, které souvisí s ekologickou udržitelností	19 %
Expertem/kou nebo koordinátorem/kou pro otázky ekologického fungování podniku	16 %

Velikost místa bydliště

Do 999 obyvatel	14 %
1000–4999 obyvatel	23 %
5 000–19 999 obyvatel	17 %
20 000–99 999 obyvatel	18 %
100 000 a více obyvatel	28 %

Kraj

Praha	17 %
Středočeský	13 %
Jihočeský	6 %
Plzeňský	7 %
Karlovarský	3 %
Ústecký	7 %
Liberecký	4 %
Královéhradecký	5 %
Pardubický	5 %
Vysočina	4 %
Jihomoravský	11 %
Olomoucký	4 %
Zlínský	6 %
Moravskoslezský	8 %

shrnutí

Shrnutí I

- **Čeští zaměstnanci podporují řešení klimatické změny a většinou i cíle Evropské zelené dohody**

Výrazná většina pracujících si je vědoma toho, že klimatickou změnu je **nutné řešit**, nicméně nejčastější odpověď je, že je třeba postupovat **společně se zbytkem světa**. Cíle Evropské zelené dohody na základě jejich vysvětlení **podporují 2/3 zaměstnanců**.

- **Principy EGD správně zná nejvíce polovina zaměstnanců**

Poměrně silné je vědomí, že **klimatická změna se dotýká** i zemí v mírném klimatickém pásu, vč. **České republiky** – nicméně v ostatních principech Evropské zelené dohody se vyzná nejvíce polovina zaměstnanců. Nejvíce rozšířeným **mýtem** je, že ke klimatické neutralitě EU má dojít již **do roku 2030** a že Evropská zelená dohoda **řeší jen samotnou ekologickou stránku** a nikoliv důsledky transformace na obyvatele. Podíl těch, kdo se nebyli schopni přiklonit k žádnému z testovaných výroků, byl typicky přibližně 1/3 dotázaných.

- **Až polovina zaměstnanců se obává negativních ekonomických důsledků EGD**

Největší míra **obav** spjatých s Evropskou zelenou dohodou je **finanční nedostupnost dopravy a energií**, těsně následovaná výrazným zhoršením ekonomické pozice Evropské Unie i České republiky. **Pozitivní** očekávání má pak přibližně **1/5 zaměstnanců**.

- **Odboráři se od neorganizovaných zaměstnanců liší jen v dílčích věcech**

Mezi postoji odborově neorganizovaných zaměstnanců a členů odborů nenacházíme rozdíly zcela zásadního charakteru, nicméně určité rozdíly konstatovat lze. Například u chápání principů Evropské zelené dohody se častěji domnívají, že odpověď vědí, a to přestože se jedná o chybnou informaci – lze tedy říci, že mezi **odboráři věří chybným informacím o EGD** mírně větší podíl z nich, než mezi neorganizovanými zaměstnanci. Mírně **častěji** však cíle **EGD podporují**. Přirozeně také častěji vidí jako důležitého aktéra odborové organizace, ale také zaměstnavatele.

Shrnutí II

- **Pracovníci v zemědělství jako skupina se specifickými postoji a potřebami**

Pracovníci v **zemědělství, lesnictví a rybnářství** se v mnoha ohledech **odlišují** od zbytku zkoumané populace. Častěji se např. **obávají unáhlených kroků** při řešení klimatické změny. Principy **EGD** oproti jiným kategoriím zaměstnanců **častěji neznají**, nicméně po vysvětlení jeho cíle **podporují** ve vyšší míře, než jiné skupiny zaměstnanců. Častěji než ostatní se však také **obávají zhoršení svého postavení** na trhu práce, jakožto i **zániku své pracovní pozice**.

- **Dělicí linie mezi zaměstnanci s vyšším a nižším sociálním statusem**

Obecně platí, že **vyšší povědomí o** principech **EGD** mají zaměstnanci s **vyšším statusem** či vyšší kvalifikací, typicky tedy řídicí pracovníci, specialisté a techničtí či odborní pracovníci. Zejména řemeslníci a opraváři se často domnívají, že v EGD není obsažen sociální rozměr.

Zaměstnanci s **nižším statusem** (zejm. řemeslníci a opraváři a obsluha strojů a zařízení, montéři) pak také častěji očekávají **negativní dopady EGD** – výrazný rozdíl je např. u předpokládaných problémů pro firmu, v níž pracují, ale také u zvyšování cen energií a jeho dopadu na chudobu a nerovnost, nedostupnost dopravy a negativní ekonomické důsledky pro ČR a EU.

- **Ochrana zájmů zaměstnanců při ekologické transformaci se očekává hlavně od státu**

Mezi subjekty, na které čeští zaměstnanci nejvíce spoléhají se **zastáním** a ohleduplností při realizaci ekologické transformace jednoznačně dominuje **vláda** a její resorty, zejména pak **Ministerstvo životního prostředí**. Dále také čeští **poslanci, europoslanci a senátoři**. Toto očekávání je nejsilnější zejména od pracovníků s **vyšším statusem**. Naopak ohledně neziskových organizací nemají zaměstnanci velká očekávání. **Odboráři** vidí větší roli na straně **vedení firem** a pochopitelně také v **odborových svazech**, především v ČMKOS. Podobně k nestátním institucím častěji upínají své naděje pracovníci s **nižším statusem**.

Shrnutí III

- **Od odborů se očekává především boj za vzdělávání, životní úroveň a zaměstnanost**

Tyto priority rezonují zejména silně mezi pracovníky s **vysokou kvalifikací**, poměrně málo zase v zemědělství. Zaměstnancům většinou **nejde o blokaci změn** ve prospěch zelené ekonomiky, ale o **zastání v ekonomickém rozměru jejich dopadů**. Součinnost s neziskovým sektorem ze strany odborů není pro zaměstnance prioritou.

- **Řešení dopadů na zaměstnanost? Rekvalifikační kurzy**

Tomuto řešení dopadů ekologické transformace na trh práce je nakloněna **většina zaměstnanců** napříč obory, kraji i sociodemografickými ukazateli. Někteří, zejména starší a méně kvalifikovaní zaměstnanci, by byli nakloněni spíše komplexnějšímu systému záruk uplatnění a zachování životní úrovně.

Shrnutí – zástupci zaměstnavatelů

- **Větší firmy se k ekologickým tématům více hlásí, ale méně znají obsah EGD**

Pro firmy s **více než 100 zaměstnanci** je charakteristické, že deklarují větší míru proaktivních kroků ve prospěch ekologie a udržitelnosti, cítí se na realizaci EGD o trochu **připravenější**, jsou nakloněnější **energetickým společenstvím**, ale s většinou aspektů EGD jsou **méně seznámeny**. Stále jsou ale zástupci firem všech velikostí s EGD obeznámeni podstatně lépe, než jejich zaměstnanci.

- **Školení a dotace ano, zavírání úseků a audity nikoliv**

Firmy nejčastěji v rámci ekologické politiky realizují či zamýšlejí kroky jako je implementace nových technologií, využívání dotací, školení zaměstnanců a rozvíjení nových metod zacházení s odpadními produkty. Málo časté je plánování zásadních změn, jako je **rušení** úseků a produkčních procesů ve prospěch zelených řešení, zřizování **nových vnitřních struktur**, nebo kroky jako jsou ekologické **audity** či komunikace s **politiky**.

- **Kde ekologickou transformaci nevítají s nadšením**

Pouze k zákonem dané, nepodkročitelné ekologické ohleduplnosti, se hlásí častěji **vedení škol, stavařské** firmy, zaměstnavatelé v Moravskoslezském a Olomouckém kraji a na **Plzeňsku**. Vůči některým konkrétním, potenciálně kontroverzním krokům ve prospěch zelené ekonomiky, zmíněným v předchozím odstavci, jsou nadstandardně citliví také **zemědělské** společnosti a **malé firmy**. Ty obecně vykazují nižší míru ochoty měnit zaběhnuté metody výroby – dodavatele, procesy, technologie i emisní politiku.

Klimatická změna a Evropská zelená dohoda

potřeba řešení změny klimatu

Mezi zaměstnanci obecně převažuje přesvědčení, že klimatickou změnu je nutné řešit, ale postupovat při tom ve **spolupráci se zbytkem světa**, popř. řešit ji „**bezodkladně a prioritně**“ – dohromady tyto postoje zastávají 4/5 zaměstnanců, členové **odborů** pak oproti neorganizovaným zaměstnancům zastávají mírně **častěji** postoj bezodkladného a **prioritního řešení**. 9 % zástupců obou skupin se domnívá, že klimatickou změnu bude třeba řešit až do budoucna, další postoje, tedy že klimatickou změnu není třeba řešit, zastávají pouze jednotky % zaměstnanců.

- Klimatickou změnu je nutné začít bezodkladně a prioritně řešit
- Klimatickou změnu je nutné řešit, ale musíme postupovat společně se zbytkem světa
- Klimatickou změnu bude potřeba řešit až v budoucnu, nyní bychom neměli dělat žádné unáhlené kroky
- Klimatická změna se dotýká jiných částí světa, v Evropě ji příliš řešit nemusíme
- Klimatickou změnu bychom neměli řešit vůbec

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 Věcně významný rozdíl

Q00. V současnosti se hodně mluví o problematice klimatické změny, která je zapříčiněna zejména spalováním fosilních paliv a uvolňováním velkého množství skleníkových plynů do atmosféry, což způsobuje její oteplování, a snaže tuto změnu zmírnit snížením emisí a lepší péčí o životní prostředí. Jak tuto problematiku vnímáte vy sám/sama?

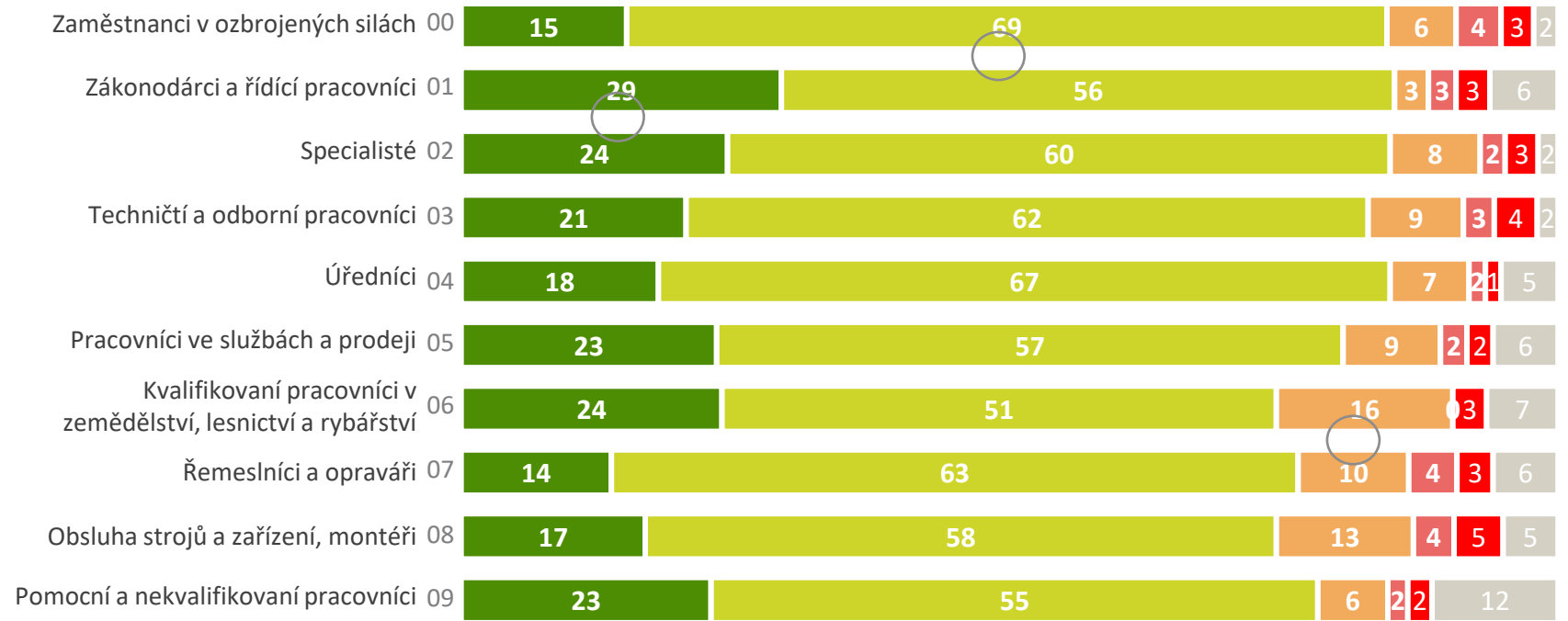
N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

potřeba řešení změny klimatu

Při pohledu na různé kategorie zaměstnanců vidíme, že celkově (odpovědi 1 a 2) **postoje pro aktuální řešení** změny klimatu zastávají v mírně větší míře zaměstnanci s **vyšším statutem** (kategorie 00-04). Pro prioritní řešení se nejčastěji vyslovují zákonodárci a řídící pracovníci, ale také specialisté, pracovníci ve službách a prodeji, kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství, ale také pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Nelze tedy říci, že by pro-environmentální postoje byly výhradně záležitostí zaměstnanců s vyšším statutem.

U pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství a také u zaměstnanců pracujících jako obsluha strojů a zařízení se také častěji setkáme s tím, že se domnívají, že klimatická změna by měla být řešena až v budoucnu.

Kód ISCO

- Klimatickou změnu je nutné začít bezodkladně a prioritně řešit
- Klimatickou změnu je nutné řešit, ale musíme postupovat společně se zbytkem světa
- Klimatickou změnu bude potřeba řešit až v budoucnu, nyní bychom neměli dělat žádné unáhlené kroky
- Klimatická změna se dotýká jiných částí světa, v Evropě ji příliš řešit nemusíme
- Klimatickou změnu bychom neměli řešit vůbec
- Nevím, neumím posoudit

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

Q00. V současnosti se hodně mluví o problematice klimatické změny, která je zapříčiněna zejména spalováním fosilních paliv a uvolňováním velkého množství skleníkových plynů do atmosféry, což způsobuje její oteplování, a snaže tuto změnu zmírnit snížením emisí a lepší péčí o životní prostředí. Jak tuto problematiku vnímáte vy sám/sama?
 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

znalost a chápání principů EGD – emise a termín dosažení uhlíkové neutrality

V následujícím oddílu jsou představeny výsledky **znalostního testu** o Evropské nové dohodě, dále **EGD** (= European Green Deal), kde respondenti vybírali, který z výroků považují za pravdivý, popř. mohli uvést, že nevědí (pozn.: pravdivé výroky jsou ty uvedené vlevo, znázorněné zelenou barvou).

Téměř **polovina** všech zaměstnanců (jak odborářů, tak odborově neorganizovaných) správně odpověděla, že EGD řeší přechod k zelenému hospodářství jako **komplexní proces**, další přibližně 1/3 neumí odpovědět a ostatní se domnívají, že EGD se zabývá čistě snížením emisí. Vidíme, že toto přesvědčení je častější u odborářů.

Co se týče znalosti termínu, do kdy má EU dosáhnout **uhlíkové neutrality**, se zaměstnanci dělí v podstatě na třetiny, tedy pouze **1/3** zaměstnanců zná správný termín (rok 2050). I zde se setkáváme s tím, že neorganizovaní zaměstnanci častěji nevědí, a odboráři častěji uvádějí špatný termín (rok 2030).

EGD řeší přechod k zelenému hospodářství jako komplexní proces

EGD se zabývá čistě snížením emisí

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2050

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2030

■ Nevím

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

znalost a chápání principů EGD – využívání zdrojů a doprava

Necelá **polovina** zaměstnanců z obou skupin dokázala **správně** určit, že EGD staví mimo jiné na efektivním **využívání existujících zdrojů** a má za cíl udržení mobility s akcentem na veřejnou dopravu a efektivní využití energie.

Dále se se opět setkáváme s tím, že přibližně **1/3** respondentů **odpověď nezná**. S chybnými odpověďmi se setkáme přibližně u 1/5. I zde platí, že neorganizovaní zaměstnanci častěji nevědí a odboráři častěji uvádějí chybnou odpověď, zejména v případě možnosti „Cílem EGD je omezení mobility obyvatel EU“.

EGD staví na plánu efektivně využívat zdroje, včetně recyklace a renovace či uzpůsobení stávající infrastruktury.

Cílem EGD je změnit zdroje využívané energie (z fosilních na alternativní zdroje), dalšími otázkami se nezabývá

Cílem EGD je udržení mobility díky rozšíření veřejné dopravy a zefektivnění využití energie

Cílem EGD je omezení mobility obyvatel EU (omezení dopravy a tím snížení emisí)

■ Nevím

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
○ Včetně významný rozdíl

Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

znalost a chápání principů EGD – důsledky změny klimatu a podpora pro ohrožené skupiny

Poměrně silné je přesvědčení, že **změna klimatu** se dotýká **všech kontinentů**, tedy i Evropy a ČR – to se domnívá **73 % zaměstnanců** z obou skupin, 1/5, což je méně než u ostatních otázek v této baterii, neví.

Otázka, zda EGD řeší či neřeší i společenské **důsledky zelené transformace**, pak opět dělí respondenty v podstatě na třetiny – a opět se setkáváme s tím, že odboráři častěji vyjádřili chybné přesvědčení (EGD se sociálními dopady nezabývá), a neorganizovaní zaměstnanci vyjádřili, že nevědí.

Změna klimatu se zásadně týká všech kontinentů a jejich obyvatel, a to včetně Evropy a zemí v mírném klimatickém pásu, tedy i ČR

Změna klimatu se bude projevovat zásadněji jen v některých zemích a ČR ani střed Evropy k nim nepatří, jelikož mají mírné podnebí

Součástí EGD je podpora pro regiony a společenské skupiny, kterých se změny spojené s ekologickou transformací budou dotýkat a měnit jejich životní podmínky

EGD řeší jen samotnou ekologickou transformaci, nikoli její důsledky pro obyvatele (zdražování, nezaměstnanost)

■ Nevím

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Včetně významný rozdíl

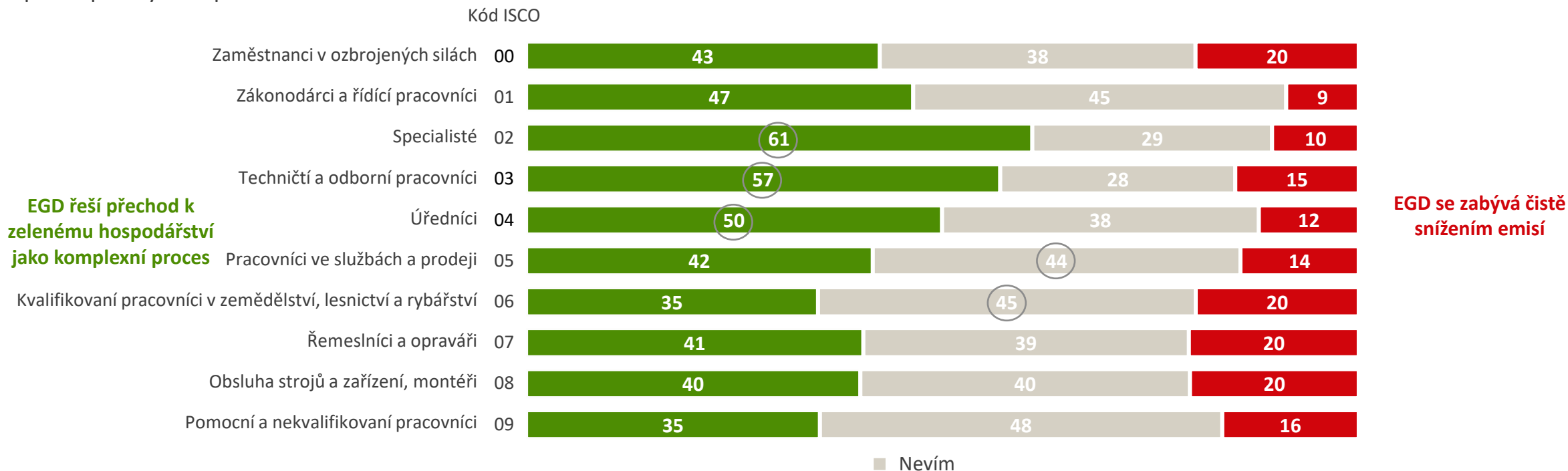
Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

znalost a chápání principů EGD - komplexnost

Největší znalost faktu, že **EGD** řeší přechod k zelenému hospodářství jako **komplexní proces**, nikoli pouze ve smyslu snížení emisí, mají **specialisté** a dále pak **techničtí** a **odborní pracovníci** a **úředníci**.

Naopak **1/5** zaměstnanců v **ozbrojených silách**, pracovníků v **zemědělství**, lesnictví či rybářství, **řemeslníků** a opravářů a také pracovníků obsluhy strojů a zařízení se chybně domnívá, že **jde pouze o snížení emisí** – tyto kategorie, spolu s pomocnými a nekvalifikovanými dělníky, mají také nižší podíl správných odpovědí.

Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

znalost a chápání principů EGD – termín dosažení uhlíkové neutrality

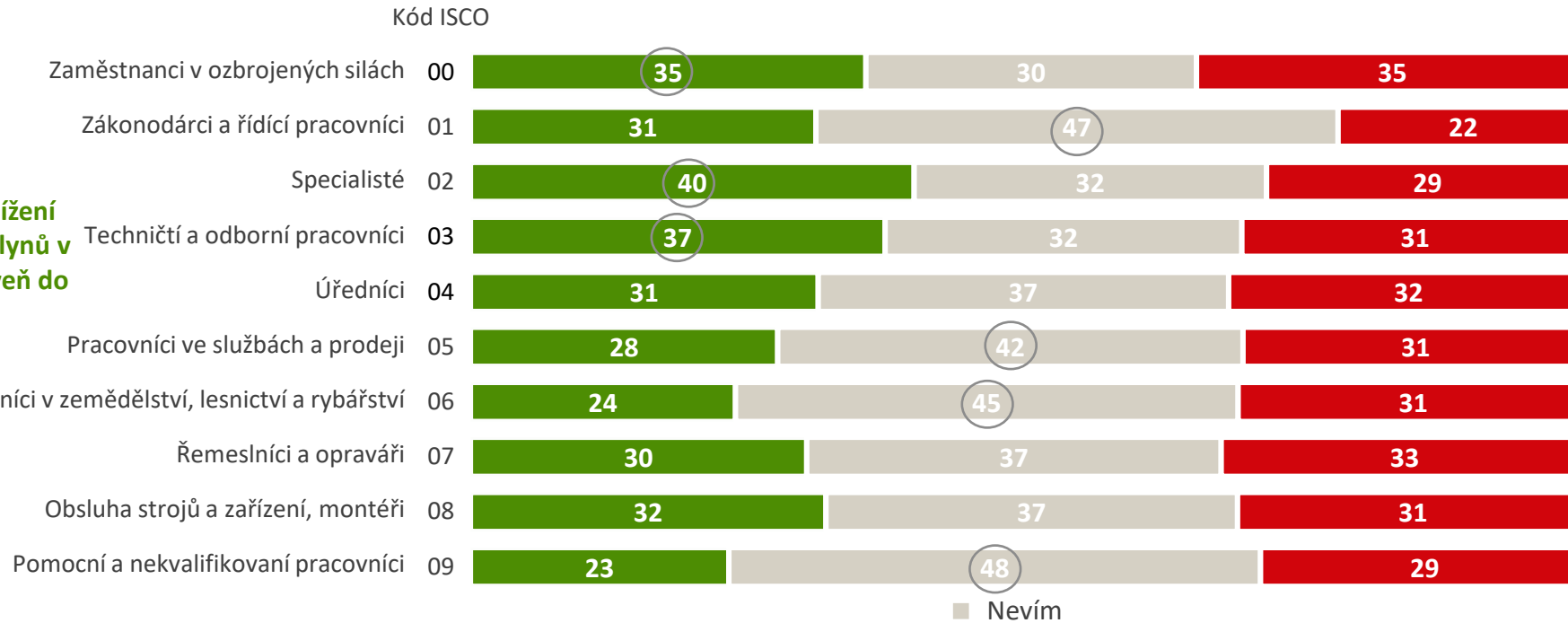

V plánovaném roce uhlíkové neutrality dle EGD opět **chybovali nejčastěji zaměstnanci v ozbrojených silách** (35 % - nicméně v této kategorii je stejný podíl správných odpovědí) a řemeslníci/opraváři (33 %), podíl chybných odpovědí je však přibližně třetinový v téměř všech kategoriích.

Správné odpovědi uváděli opět nejčastěji **specialisté** (40 %) a techničtí/odborní pracovníci (37 %).

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2050

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2030

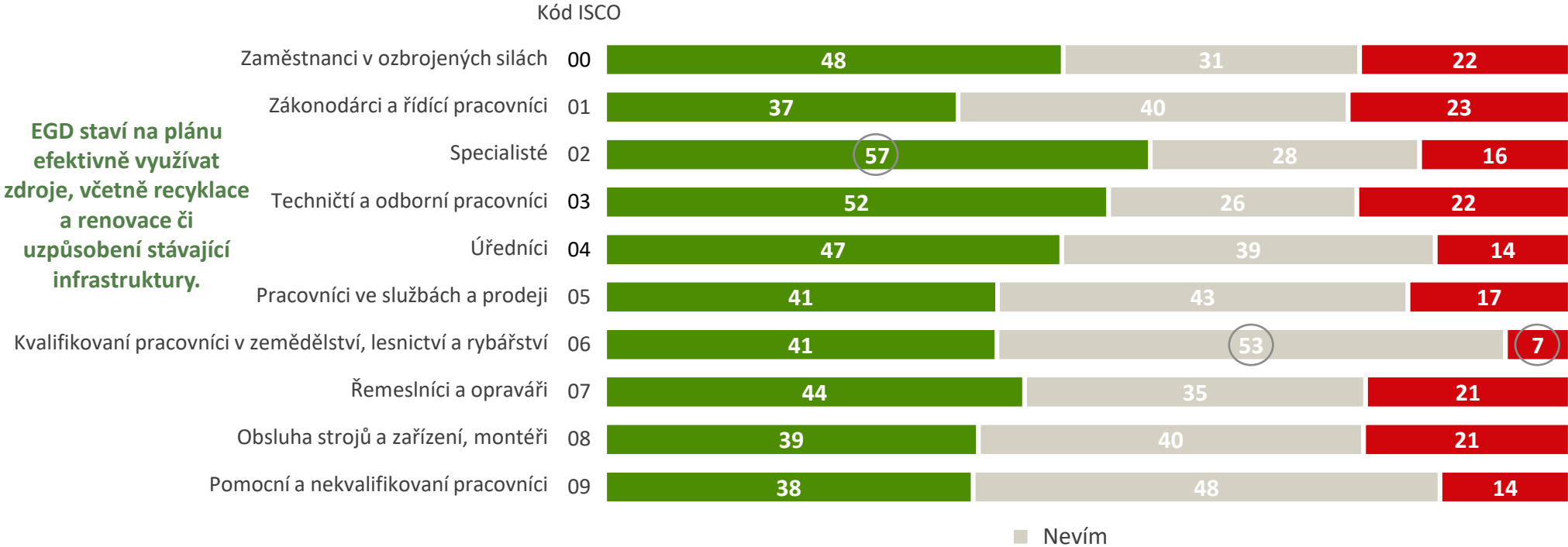
Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

znalost a chápání principů EGD – využívání zdrojů

Otázku cílicí na využívání **energetických zdrojů** v kontextu EGD **správně** zodpověděla **více než polovina specialistů** (57 %) a technických/odborných pracovníků (52 %). Pracovníci v oborech **zemědělství/lesnictví/rybářství chybovali nejméně často** (7 %, průměr pro všechny kategorie je 18 %), ale více než polovina jich nevěděla (53 %).

EGD staví na plánu efektivně využívat zdroje, včetně recyklace a renovace či uzpůsobení stávající infrastruktury.

Cílem EGD je změnit zdroje využívané energie (z fosilních na alternativní zdroje), dalšími otázkami se nezabývá

Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

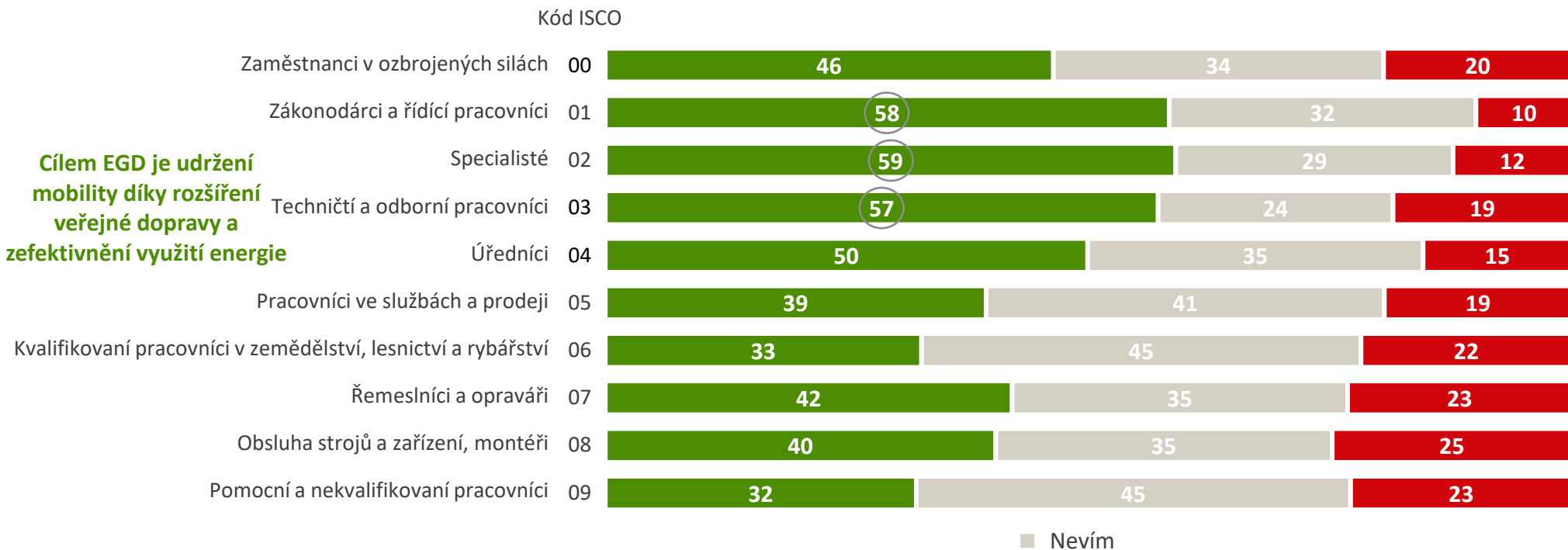
○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

znalost a chápání principů EGD – doprava a mobilita

V otázce na **vztah EGD a mobility** správně odpověděla více než polovina zástupců dříve rovněž převážně správně odpovídajících kategorií: **zákonodárců/řídících pracovníků** (58 %), **specialistů** (59 %) a **technických/odborných pracovníků** (57 %). Pouze třetina odpovědí byla správně od zemědělců/lesníků/rybářů (33 %) a pomocných/nekvalifikovaných pracovníků (32 %).

Špatnou odpověď uvedla čtvrtina montérů a pracovníků obsluhujících zařízení (25 %), častěji pak také pomocní/nekvalifikovaní pracovníci (23 %), řemeslníci/opraváři (23 %) a zemědělci/lesníci/rybáři (22 %). Nejméně často chybovali – podobně jako v jiných otázkách – zákonodárci/řídící pracovníci (10 %) a specialisté (12 %)

Cílem EGD je udržení mobility díky rozšíření veřejné dopravy a zefektivnění využití energie

Cílem EGD je omezení mobility obyvatel EU (omezení dopravy a tím snížení emisí)

Q01E. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

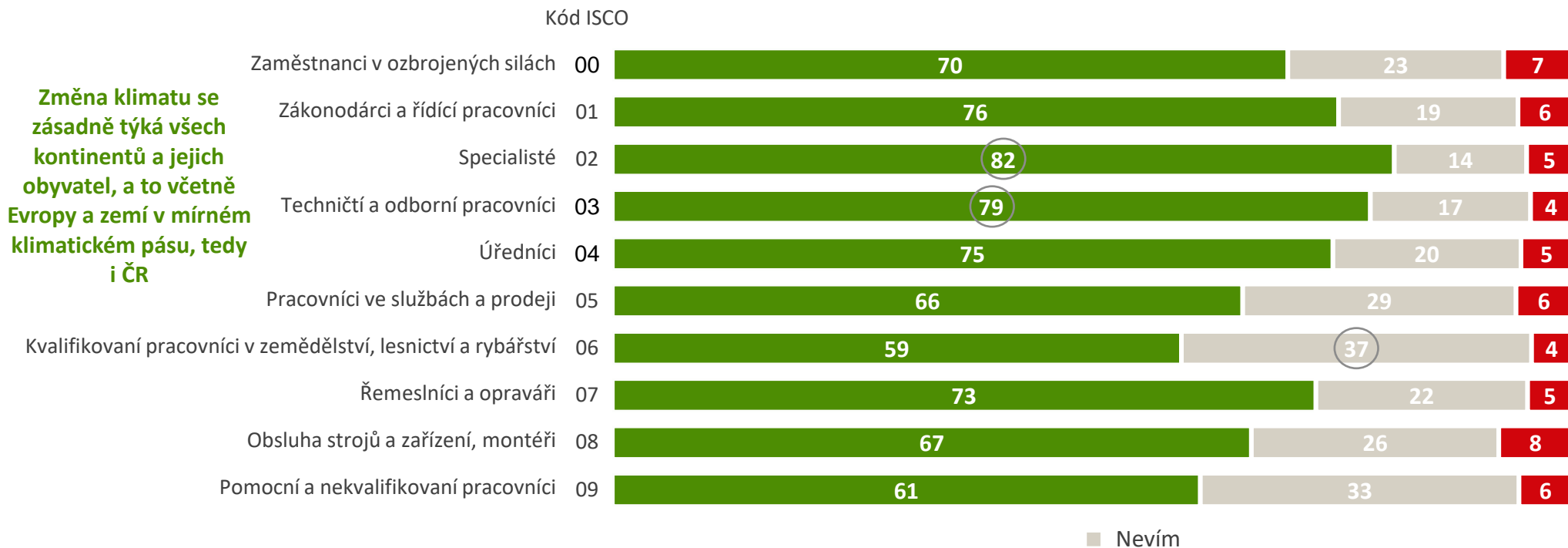
Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
○ Věcně významný rozdíl

znalost a chápání principů EGD – dopady klimatické změny na Evropu

Téměř tři čtvrtiny (73 %) respondentů **správně** uvedly, že změna klimatu se týká celého světa včetně ČR. Mezi **nejsprávněji odpovídajícími** byli opět **specialisté (82 %)**, **techničtí/odborní pracovníci (79 %)** a **zákonodárci/řídící pracovníci (76 %)**. **Nejméně správných** odpovědí (59 %) a nejvíce odpovědí „nevím“ (37 %) uvedli **zemědělci/lesníci/rybáři**.

Změna klimatu se zásadně týká všech kontinentů a jejich obyvatel, a to včetně Evropy a zemí v mírném klimatickém pásu, tedy i ČR

Změna klimatu se bude projevovat zásadněji jen v některých zemích a ČR ani střed Evropy k nim nepatří, jelikož mají mírné podnebí

Q01I. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

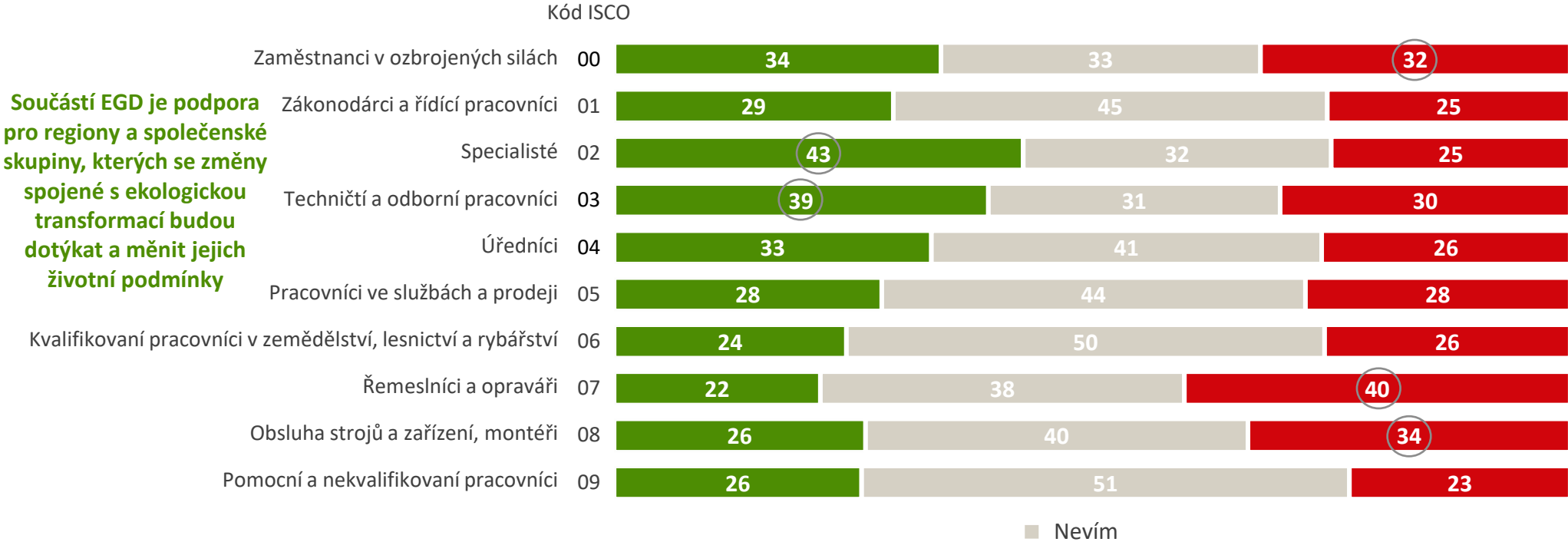
Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

znalost a chápání principů EGD – sociální rozměr

Řemeslníci/opraváři (40 %), a dále také pracovníci **obsluhy strojů** a montéři (34 %) a zaměstnanci v **ozbrojených silách** (32 %) častěji než ostatní skupiny **nevnímají sociální rozměr** Evropské zelené dohody.

Naopak **správně**, tedy že sociální rozměr je v EGD zahrnut, odpovídali **specialisté** (43 %) a **techničtí/odborní pracovníci** (39 %). Polovina nekvalifikovaných/pomocných pracovníků (51 %) a zaměstnanců v zemědělství/lesnictví/rybářství (50 %) nevěděla.

EGD řeší jen samotnou ekologickou transformaci, nikoli její důsledky pro obyvatele (zdražování, nezaměstnanost)

Q01I. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.
Velikost skupin ISCO: 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
○ Věcně významný rozdíl

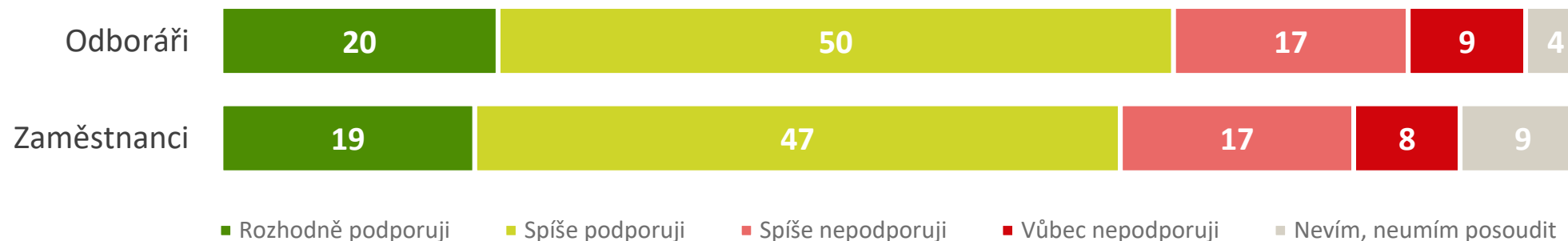
ztotožnění se s cíli EGD

Rozhodně nebo spíše **se s cíli EGD ztotožňují** přesně **dvě třetiny dotázaných**. **Proti je čtvrtina**. **Téměř pětina** dotázaných (19 %) je pak rozhodně pro. Odboráři mají vyprofilovanější názory: žádné stanovisko jich nezaujímají 4 % ve srovnání s 9 % u jiných zaměstnanců.

Mezi **zastánci** (rozhodně/spíše podporujícími) **převažují ženy (73 %) nad muži (62 %)**. Analogicky **mezi odpůrci** (spíše/vůbec nepodporujícími) zase **převažují muži (33 %) nad ženami (15 %)**.

Lidé do 34 let cíle EGD **podporují častěji (75 %) než lidé zbylých věkových kategorií** (v průměru 63 %). Rozvrstvení stanovisek věkové skupiny 35-54 je velmi podobné jako skupiny 55+

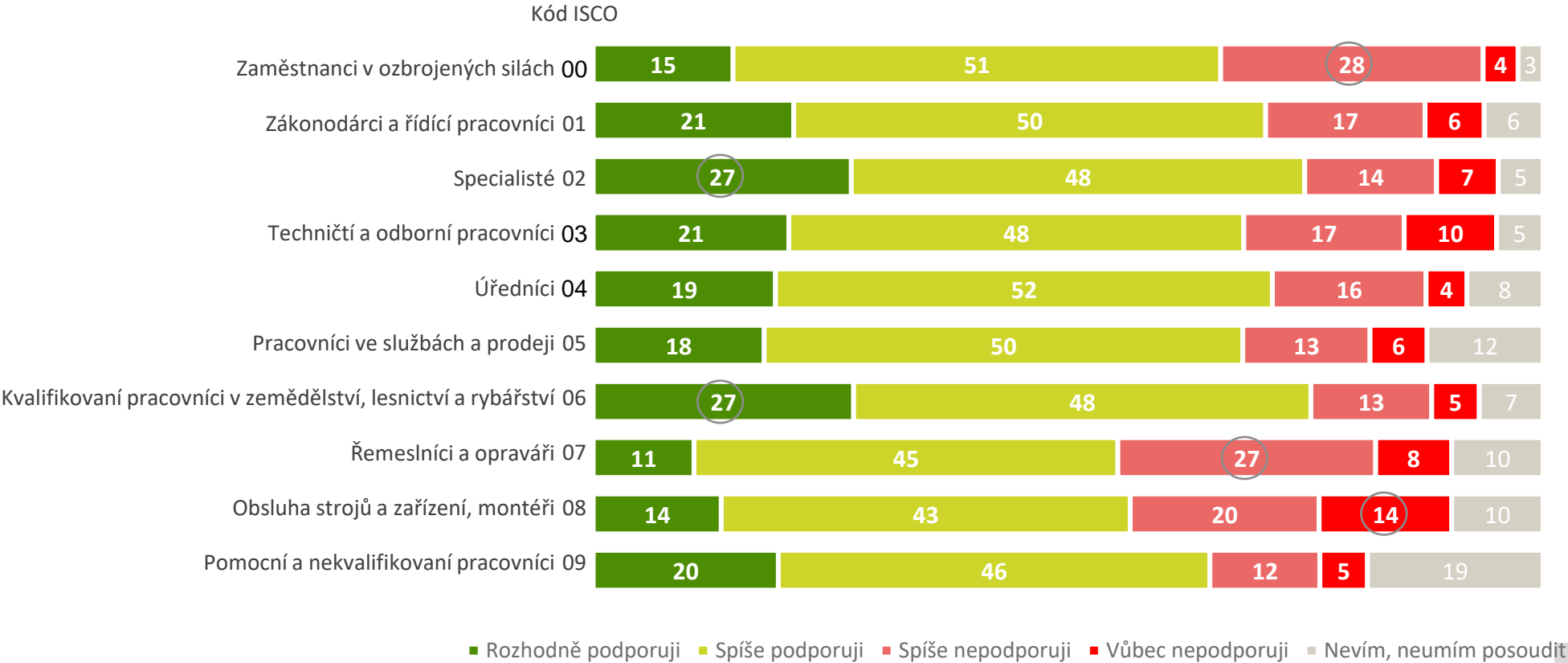
Zastánci jsou také častěji lidé s **vysokoškolským (75 %) nebo** naopak pouze **základním (72 %) vzděláním**. **Mezi středoškolsky vzdělanými** (s maturitou nebo bez ní) **podporuje** cíle EGD v průměru **63 %** respondentů.

ztotožnění s cíli EGD

Z hlediska jednotlivých profesí se EGD těší **největší podpoře** shodně ze strany **specialistů a zemědělců/lesníků/rybářů** (75 %). V těchto profesích je také shodně největší míra **rozhodné podpory** (27 %).

Rozhodně nebo spíše **proti** jsou nejčastěji **řemeslníci a opraváři** (35 %), ale také obsluha strojů a montéři (34 %), a zaměstnanci v ozbrojených silách.

Q02A. Do jaké míry se Vy sám/sama ztotožňujete s představenými cíli? Podporujete je, nebo nikoli?
 00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 Věcně významný rozdíl

klimatická změna a Evropská zelená dohoda

Čtyři z pěti dotázaných jsou **pro řešení klimatické krize**, každý pátý volá dokonce po bezodkladném a prioritním řešení. Většina dotázaných (60 %) zdůrazňuje potřebu **koordinovat postup se zbytkem světa**. Nejčastěji jsou pro bezodkladné řešení ti nejmladší, do 34 let (29 %), Pražané (26 %), lidé s nejnižšími příjmy nebo naopak s příjmy nad 50 000,- (28 %). K bezodkladnému řešení se také častěji přiklání pracovníci sdružení v **odborech** (23 %).

Dotázaní pracovníci většinou **chápu**, že **klimatická změna se týká celého světa** včetně nás (73 %). Převážně také chápou vztah EGD k mobilitě (48%) a k využívání zdrojů (46 %). Hodně nejistoty panuje ohledně řešení dopadů EGD na obyvatele, regiony a společenské skupiny – zejména ze strany odborářů.

Respondenti se nejčastěji **mýlí** ohledně plánovaného **roku uhlíkové neutrality** (31 %). Odboráři se v otázkách dotazujících znalost EGD mýlí častěji, než jiní zaměstnanci. O trochu častěji ale uvádějí i správné odpovědi, protože méně často neví. Nejčastěji EGD správně chápou specialisté, techničtí a odborní pracovníci.

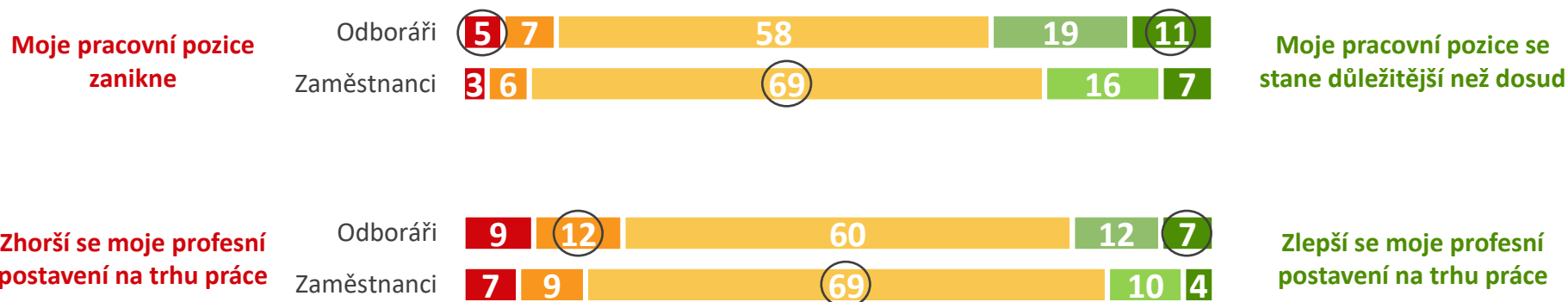
Zajímavý přístup ke klimatickým tématům vykazují **zemědělci, lesníci a rybáři**. Nejčastěji ze všech kategorií by řešení klimatické krize odložili (16 %). Obsahu EGD rozumí na poměry ostatních kategorií spíše méně, ale přesto deklarují (spolu se specialisty) vůbec nejvyšší míru podpory (75 %) jejím cílům.

Dopady a rizika Evropské zelené dohody

očekávané dopady EGD – profesní situace

Většina dotázaných zaujala **neutrální** stanovisko ohledně možného vlivu EGD na budoucnost vlastní pracovní pozice. **Optimistická stanoviska, tedy že se pracovní pozice dotyčného stane důležitější, než dříve** - 30 %, resp. 23 %) ale **převládla** nad pesimistickými (12 %, resp. 9 %) - zániku vlastní pracovní pozice se obává každý přibližně desátý zaměstnanec. Členové odborů se o 11 % častěji přikláněli alespoň k nějakému za nabídnutých výroků.

I v odhadu ohledně zlepšení či zhoršení vlastní pozice na trhu práce převažují neutrální stanoviska. Zhoršení svého postavení se obává 21 % odborářů a 16 % neorganizovaných zaměstnanců, tato obava je tedy častější, než obava ze zániku pracovní pozice. Podobně tak 19 % odborářů a 14 % neorganizovaných zaměstnanců se domnívá, že se díky EGD jejich postavení na trhu práce zlepší. **Pesimističtí** ohledně vlivu EGD na postavení na trhu práce jsou **častěji muži** (20 %) než ženy (14 %). Častěji obyvatelé z měst a obcí do 100 000 obyvatel (v průměru 18 %), než lidé z velkých měst (13 %)

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

očekávané dopady EGD – zaměstnavatel a nerovnost

Podle dotázaných bude **EGD spíše problémem, než přínosem pro jejich zaměstnavatele**. Rozhodně nebo spíše skeptická očekávání převládají jak u členů odborů (32 %), tak u neodborových zaměstnanců (26 %).

Členové odborů jsou ostřeji vyprofilovaní ve všech očekávaných dopadech EGD, odborově neorganizovaní zaměstnanci se oproti nim častěji kloní k neutrálním odpovědím.

Rozhodně nebo spíše **pozitivní dopady EGD na firmu** očekávají **výrazně častěji Pražané** (27 %) než Moravané (17 %) a obyvatelé zbytku Čech (18 %)

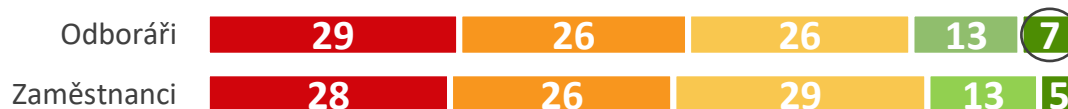
Co se týče **obav z chudoby** jako následku EGD smýšlí odboráři a neorganizovaní zaměstnanci velice podobně, a v tomto případě jasně převažuje obava z negativních důsledků (55 % resp. 54 %). Oproti tomu každý pátý očekává pozitivní dopady (zmírňování chudoby a nerovnosti). Odpovědi na tuto otázku se lišily mezi muži a ženami: **za EGD rozhodně vidí zhoršení sociální situace 34 % mužů** (žen jen 21%). Ženy se častěji nepřiklání ani na jednu stranu (34 %) než muži (23 %).

EGD bude znamenat problémy pro firmu, pro kterou pracuji

EGD bude pro mého zaměstnavatele přínosem (např. lepší pozici a konkurenceschopnost firmy)

EGD bude mít za následek neúnosné ceny energií, přispěje k chudobě velké části Evropanů a narůstajícím rozdílům mezi lidmi

EGD a jeho uplatnění v jednotlivých státech bude brát ohled na specifické podmínky a přispěje ke zmírňování rizika chudoby a nerovnosti (včetně energetické chudoby)

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

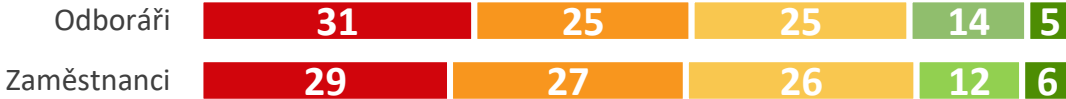
Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

očekávané dopady EGD – doprava a ekonomika

Velice podobně byly odpovědi odborově nesdružených zaměstnanců a členů odborových organizací rozvrstveny i v dalších otázkách. **Téměř třetina** dotázaných vysloveně souhlasí s pesimistickým výrokem, že se osobní doprava motorovými vozidly stane **nedostupná** pro běžné lidi. Další více než čtvrtina respondentů se k tomuto výroku také přiklání na úkor optimistických nebo neutrálních prognóz (celkem tedy 56 %, resp. 55 %). **Pouze necelá 1/5** se plně nebo spíše ztotožňuje s očekáváním, že osobní doprava se stane čistou a bezpečnou za zachování dostupnosti.

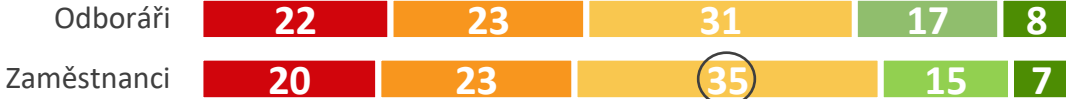
Spíše skeptické odpovědi se sešly i v **očekávaných ekonomických dopadech na ČR a EU**. Platí, že přes 2/5 obou skupin očekává negativní ekonomické dopady, a přibližně 1/5 pak pozitivní. Větší podíl optimistického očekávání pak nejdeme mezi odboráři co se týče dopadu EGD na ekonomiku České republiky.

Osobní doprava se díky pravidlům pro motorová vozidla prodraží natolik, že bude pro běžné lidi nedostupná

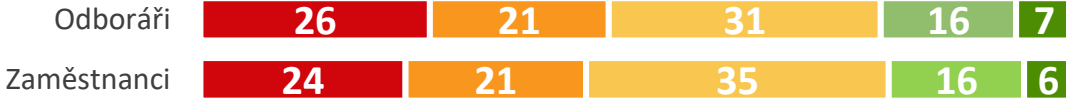
Osobní doprava se stane čistší a bezpečnější, než byla dosud se spalovacími motory, bude finančně dostupná tak, jako dosud automobily se spalovacími motory na fosilní paliva

Změny, které přinese EGD, ohrožují ekonomiku České republiky

EGD je velkou příležitostí pro rozvoj ekonomiky České republiky

Evropská Unie kvůli EGD ztratí svou konkurenceschopnost, znevýhodní se oproti státům, které ekologii nezohledňují

Díky EGD bude Evropská Unie prosperovat, stane se lídrem v inovacích a vzorem pro ostatní státy a regiony

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

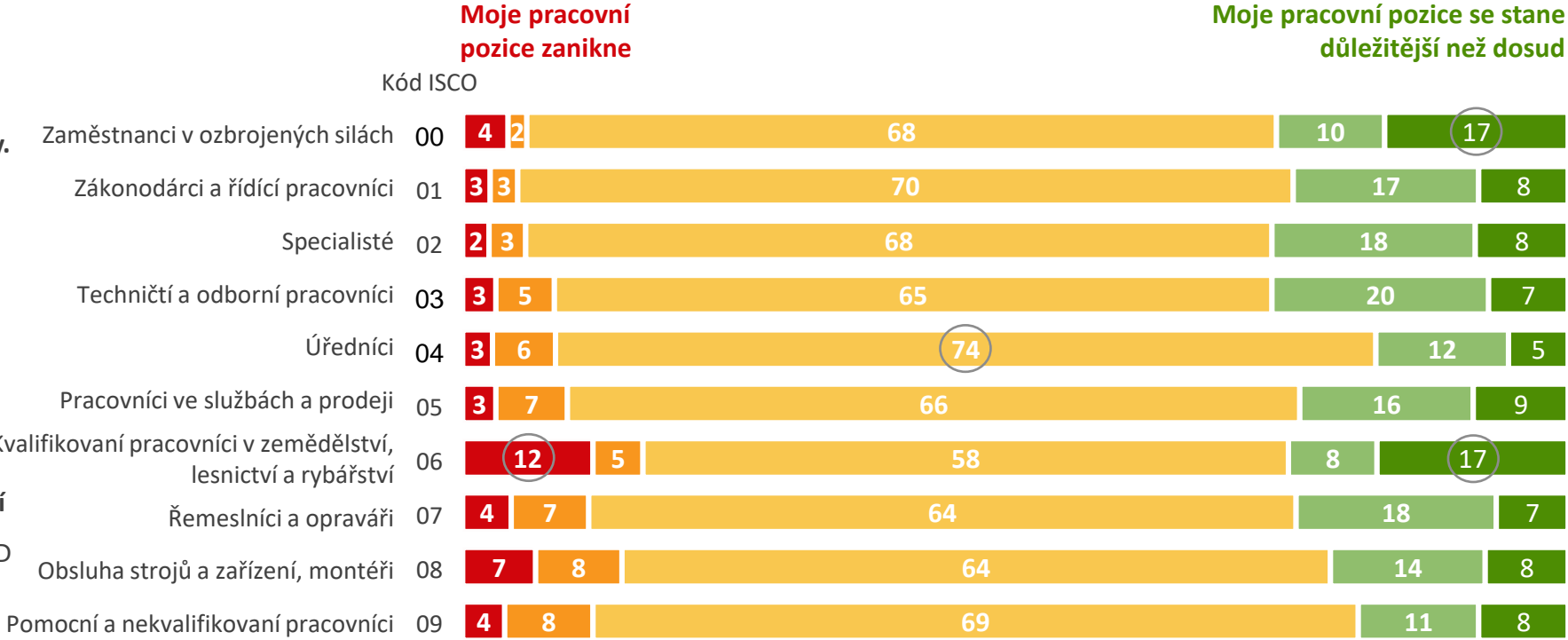
Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

očekávané dopady EGD – vlastní pracovní pozice

Rozhodně důležitější než doposud bude vlastní práce dle názoru **téměř pětiny (17 %) ozbrojených pracovníků, zemědělců, lesníků a rybářů** – tyto skupiny mají tedy ohledně vlastní pozice **nejpozitivnější očekávání**, následované jsou **technickými a odbornými pracovníky a specialisty.**

U pracovníku v zemědělství, lesnictví a rybářství se však častěji setkáváme také s vyšší mírou obav, obecně platí, že obavy jsou poněkud častější u zaměstnanců s nižší kvalifikací.

Téměř tři ze čtyř (74 %) úředníků mají **indiferentní** názor na vývoj důležitosti své práce v důsledku EGD – tato skupina tedy dopady na sebe častěji nepředpokládá.

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

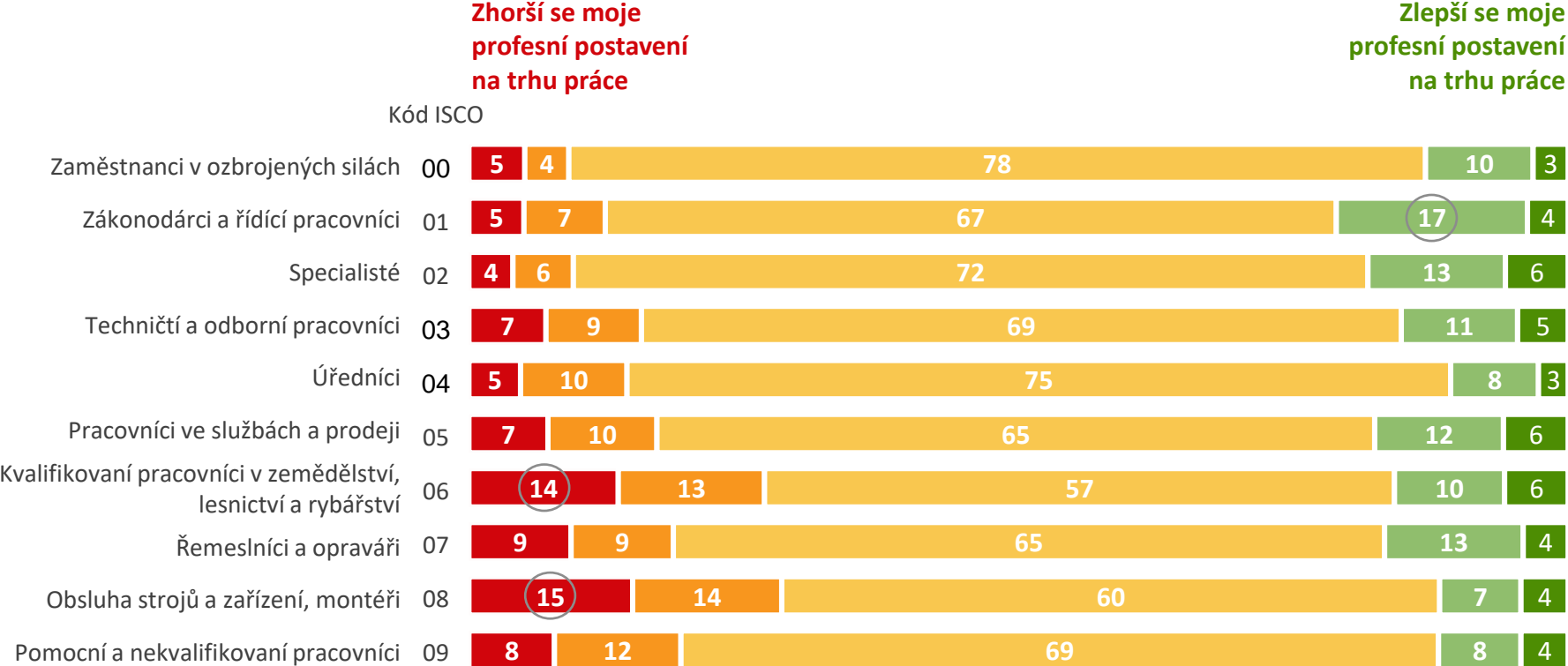
00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

očekávané dopady EGD – postavení na trhu práce

Obavy ze zhoršení **postavení na trhu práce** jsou častější mezi zaměstnanci na pozicích **montérů a obsluhy strojů (29 %)** a **zemědělců, lesníků a rybářů (27 %)**.

Rozhodně nebo spíše **optimistická očekávání** mají hlavně **zákonodárci a řídicí pracovníci (21 %)**, **specialisté (21 %)** a zaměstnanci pracující ve **službách či prodeji (18 %)**.

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

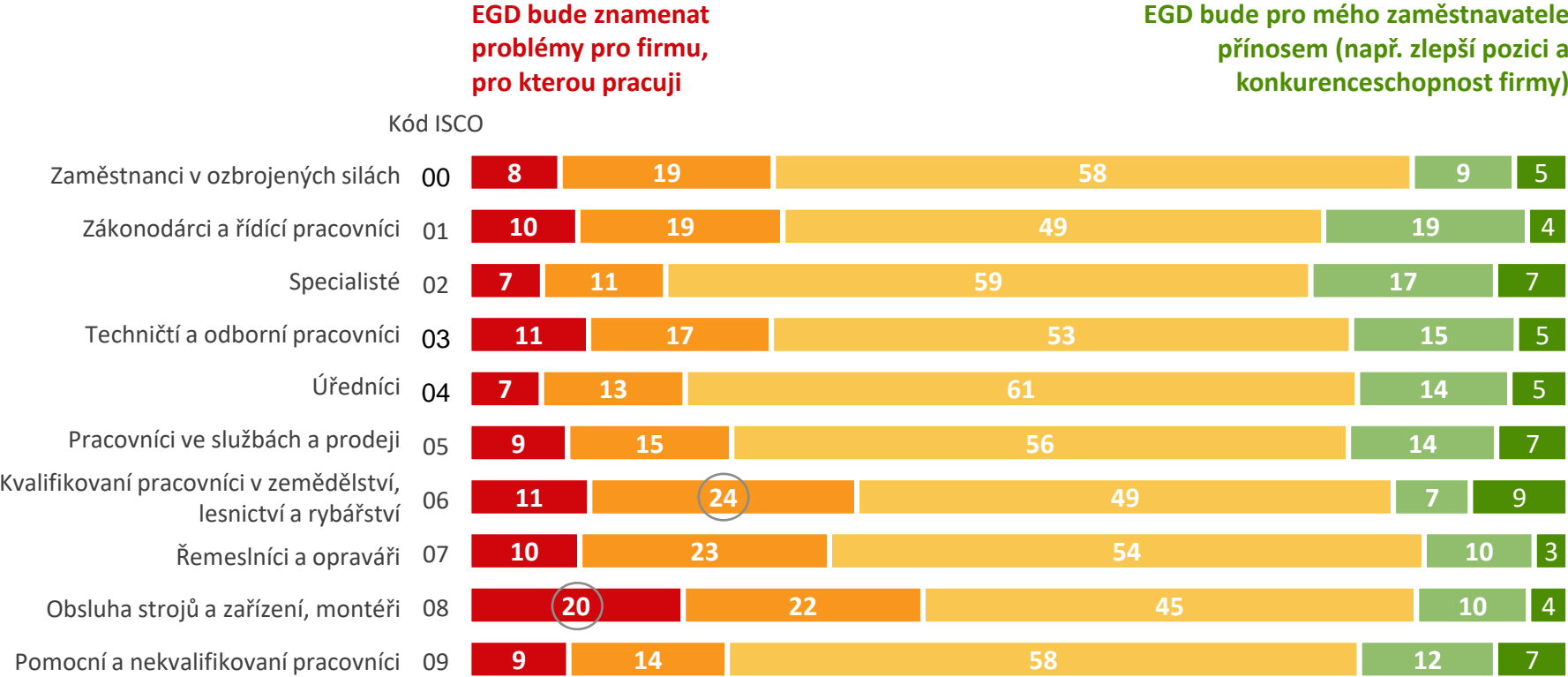
00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

očekávané dopady EGD - zaměstnavatel

Problémy pro vlastní firmu za EGD vidí nejčastěji **montéři a obsluha strojů** (42 %), ale také pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství (45 %).

Možný **přínos pro firmu** dohoda rozhodně nebo spíše představuje téměř **pro každého čtvrtého specialistu** (24 %), **zákonodárce nebo řídicího pracovníka** (23 %) a pro každého pátého **technika či odborníka** (20 %). I zde se tedy setkáváme s optimističtějším pohledem zaměstnanců s vyšší kvalifikací, a to přestože se otázka vztahuje k organizaci, ke které pracují, a nikoli k jejich vlastnímu postavení.

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

MEDIAN

34

očekávané dopady EGD - nerovnost

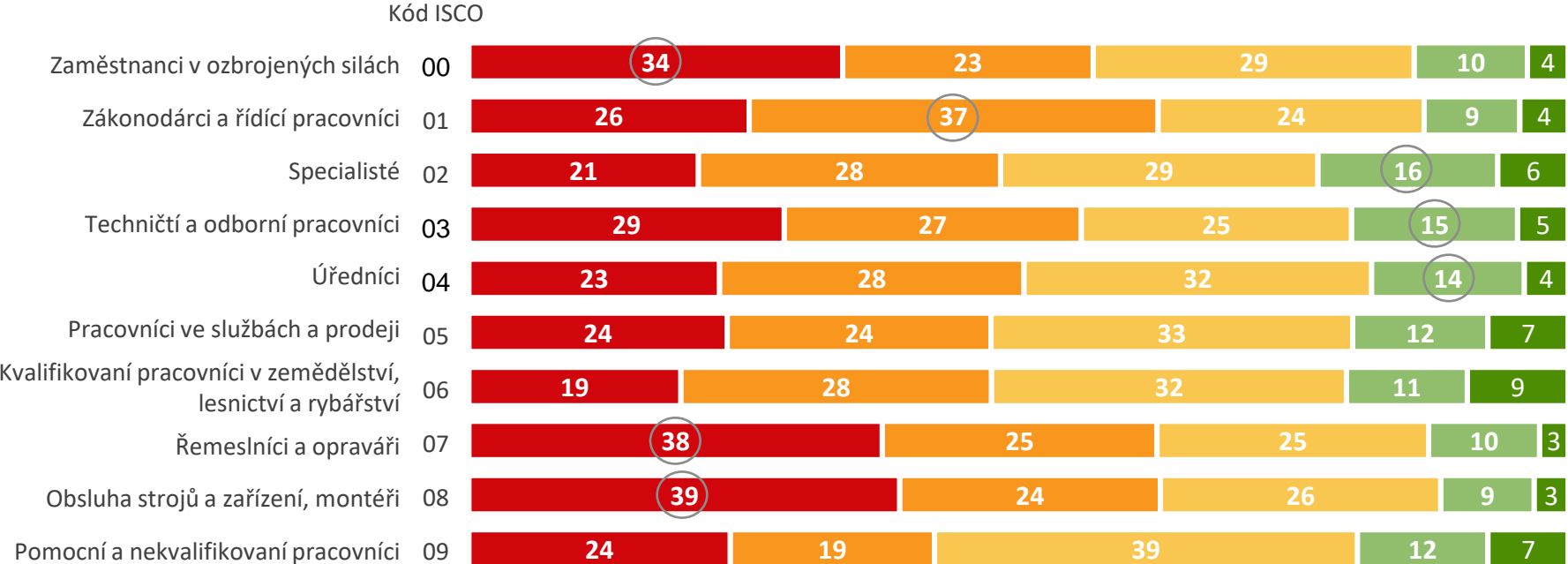
Více než třetina zaměstnanců v ozbrojených silách, řemeslníků s opraváři a montérů/obsluhy strojů většinou očekává neúnosné ceny energií jako dopad EGD.

Vysoký podíl negativního očekávání mají však i řídicí pracovníci.

O sociálně ohleduplné implementaci EGD jsou pak častěji než ostatní (byť stále minoritně) přesvědčeni techničtí a odborní pracovníci, specialisté, ale také pracovníci ve službách a prodeji a také v zemědělství, podobně tak pomocní a nekvalifikovaní pracovníci.

EGD bude mít za následek neúnosné ceny energií, přispěje k chudobě velké části Evropanů a narůstajícím rozdílům mezi lidmi

EGD a jeho uplatnění v jednotlivých státech bude brát ohled na specifické podmínky a přispěje ke zmírňování rizika chudoby a nerovnosti (včetně energetické chudoby)

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Včetně významný rozdíl

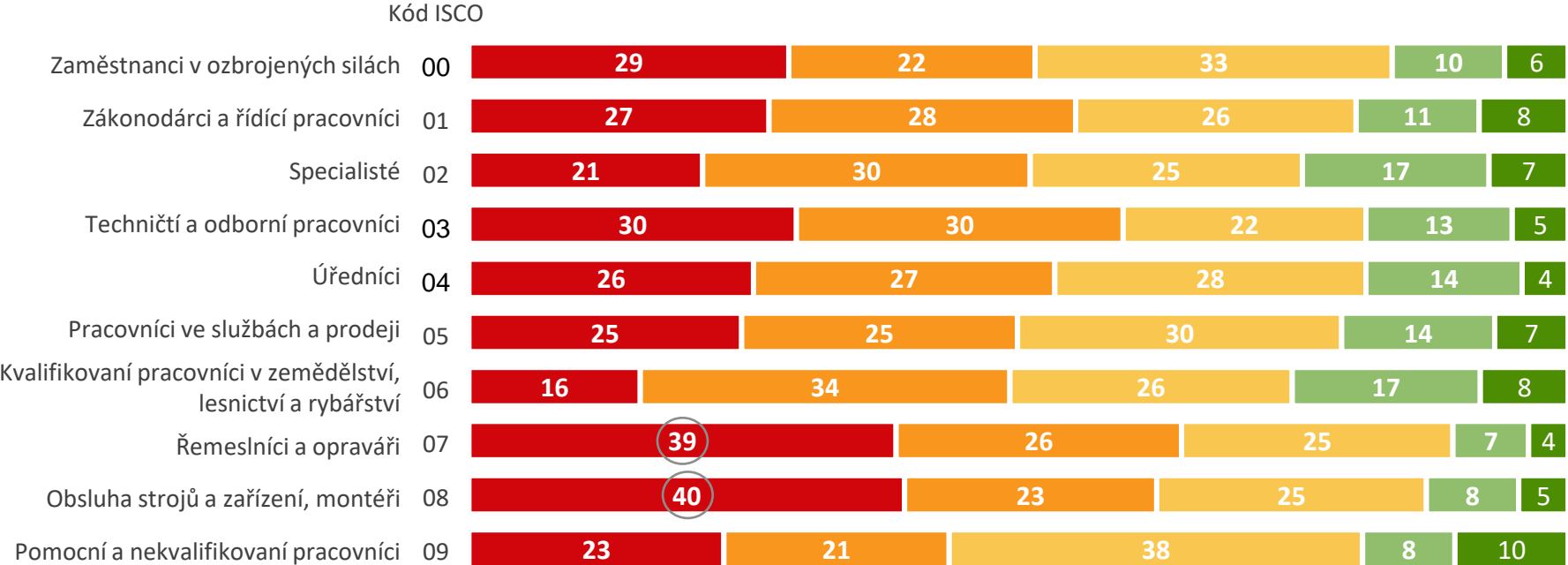
očekávané dopady EGD – dostupnost dopravy

Vysloveně nedostupná bude osobní doprava dle **obav montérů/obsluhy strojů (40 %)** a **řemeslníků/opravářů (39 %)**.

Zdražení se spíše nebo rozhodně **neobávají hlavně v zemědělství, lesnictví, rybářství (25 %)** a mezi **specializovanými pracovníky (24 %)**

Osobní doprava se díky pravidlům pro motorová vozidla prodraží natolik, že bude pro běžné lidi nedostupná

Osobní doprava se stane čistší a bezpečnější, než byla dosud se spalovacími motory, bude finančně dostupná tak, jako dosud automobily se spalovacími motory na fosilní paliva

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

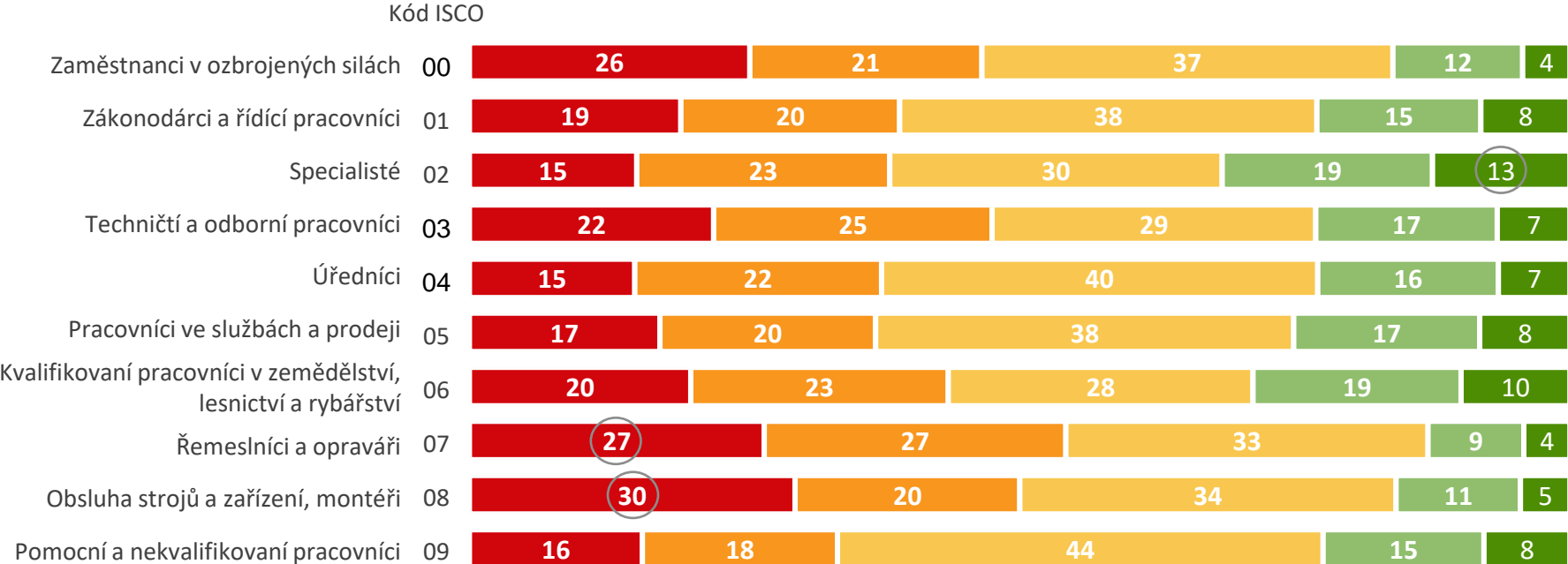
očekávané dopady EGD – ekonomika ČR

Jako **ekonomickou příležitost pro ČR** si EGD rozhodně nebo spíše interpretují nejčastěji **specialisté** (32 %), pracovníci v **zemědělství, lesnictví a rybářství** (29 %) a ve **službách a prodeji** (25 %)

Jako o vyloženém **ohrožení ekonomiky země** o EGD smýšlejí **montéři s obsluhou strojů** (30 %), **řemeslníci s opraváři** (27 %) a **zaměstnanci v ozbrojených silách** (26 %).

Změny, které přinese EGD, ohrožují ekonomiku České republiky

EGD je velkou příležitostí pro rozvoj ekonomiky České republiky

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

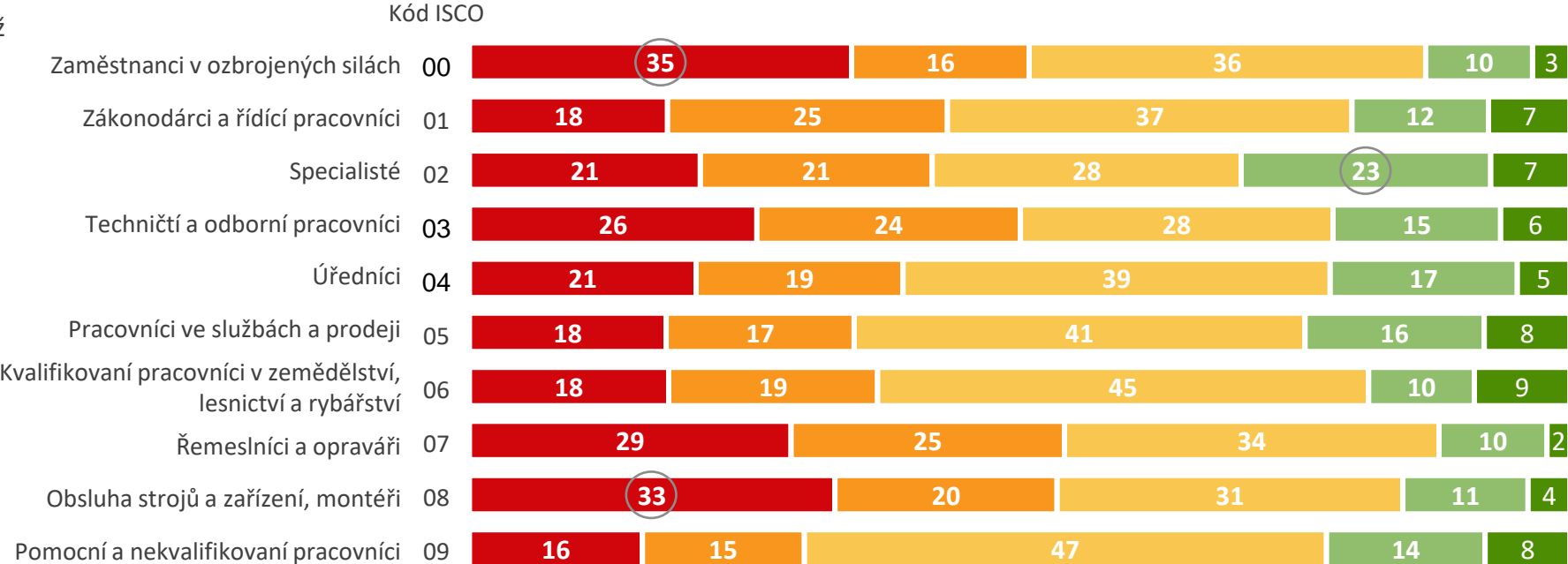
očekávané dopady EGD – evropská ekonomika

Hrozbu pro evropskou ekonomiku vidí v EGD ve větší míře stejné profesní skupiny, jako v případě české ekonomiky na předchozím snímku. Více než **třetina ozbrojených pracovníků (35 %)** zcela souhlasí s výrokem, že **EU ztratí konkurenceschopnost**.

Naopak **evropskou prosperitu** za EGD spíše nebo rozhodně vidí téměř **třetina specialistů (30 %)**

Evropská Unie kvůli EGD ztratí svou konkurenceschopnost, znevýhodní se oproti státům, které ekologii nezohledňují

Díky EGD bude Evropská Unie prosperovat, stane se lídrem v inovacích a vzorem pro ostatní státy a regiony

Q02I. Při sledování cílů a principů Zelené dohody pro Evropu (European Green Deal = EGD) by mělo dle plánů Evropské komise dojít k přechodu na ekologicky udržitelnou ekonomiku. S tím se pojí různé změny, které se mimo jiné mají dotýkat i firem, pracovních míst, vzdělávání či výzkumu nebo využívaných technologií. Jak očekáváte, že se EGD projeví pro Vás osobně, jakožto zaměstnanec?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

dopady a rizika Evropské zelené dohody - shrnutí

Respondenti se v první řadě obávají dopadů na **finanční dostupnost energií a osobní dopravy**, dále pak na **konkurenceschopnost** České republiky a Evropské unie ve srovnání s ekonomikami, které ekologii tolik nezohledňují. Za těmito obavami lze odtušit působení stávající energetické krize, způsobené mimo jiné situací na Ukrajině. Tyto pesimistické odhady jsou charakteristické zejména pro muže, Moravany, střední třídu a rodiny s jedním nebo dvěma dětmi. U dalších aspektů, jakými je třeba očekávaný vliv na konkurenceschopnost zaměstnávající firmy a osobní konkurenceschopnost na trhu práce, výrazně převažují indiferentní stanoviska.

Ze všech možných negativních dopadů mají nejčastěji obavy **montéři a pracovníci obsluhující stroje. Spolu s dalšími manuálními pracovníky**, zejména řemeslníky, **pak také nejméně často vidí mezi dopady EGD možný přínos**. Napříč otázkami se ke skepsi také nepatrně častěji přiklání respondenti z menších obcí a měst, nižšího dosaženého vzdělání. Věk je významným faktorem určujícím míru skepse k EGD – starší lidé se častěji obávají negativních dopadů. Ženy nejsou ohledně dopadů o moc optimističtější, než muži, ale výrazně častěji se přiklánějí k neutrální, indiferentní odpovědi.

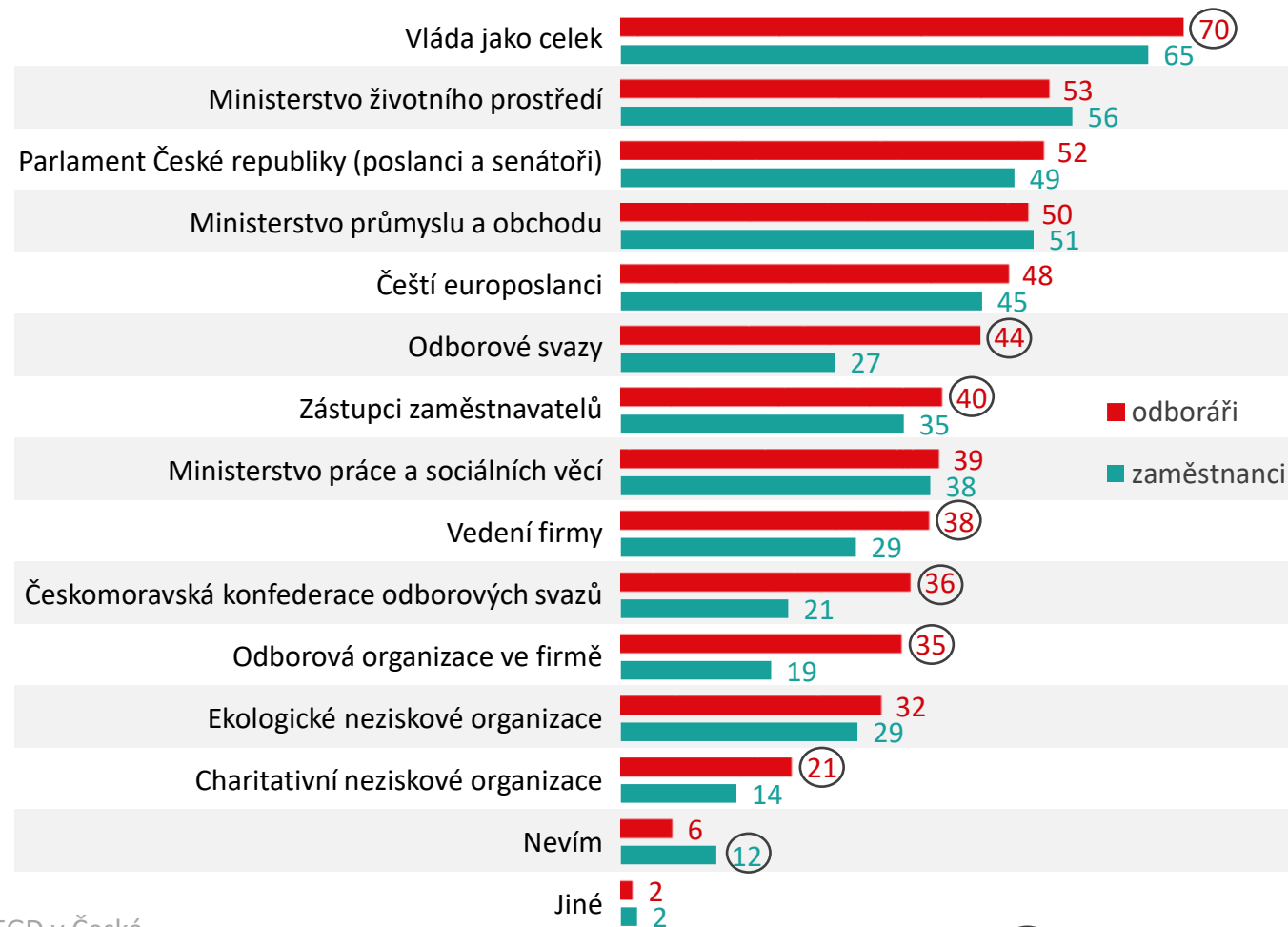
Zemědělci tvoří zvláštní kategorii, která vykazuje nestandardně vysoké obavy o svou budoucnost na trhu práce, ale ve srovnání s ostatními se příliš neobává dopadů na ekonomiku a ceny. V mnoha otázkách jsou dokonce ohledně dopadů EGD optimističtí. **Zvýšený optimismus s nimi napříč všemi aspekty možných dopadů nejčastěji sdílí specializovaní pracovníci.**

Práva a zájmy zaměstnanců a Evropská zelená dohoda

aktéři, kteří by se měli zasadit o zájmy zaměstnanců při realizaci EGD

Obě skupiny vidí zodpovědnost za zasedání se o zájmy zaměstnanců při realizaci EGD na straně vlády jako celku (66 %). Z konkrétních vládních resortů dotázaní agendu nejčastěji připisují **Ministerstvu životního prostředí** (55 %) a **průmyslu a obchodu** (51 %), se zřetelným odskokem pak i **práce a sociálních věcí** (39 %). Dotázaní vidí o něco častěji zodpovědnost na straně českého **Parlamentu** (49 %), než na straně českých **europoslanců** (45 %).

Pracovníci sdružení v **odbořech** připisují zodpovědnost mnohem častěji všem různým formám **odborových organizací**, ale také **zaměstnavatelům**, o něco častěji i **charitativním** organizacím. **Nejmladší** pracovníci (do 35 let) vidí zodpovědnost výrazně nejčastěji ze všech skupin u **ekologických neziskových organizací** (38 %). Podobně smýšlí i lidé se **základním vzděláním** (39 %). Starší věkové skupiny jim připisují minimálně o 10 % menší zodpovědnost.

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

Q03I. Kteří aktéři by se podle Vás měli zasadit o zájmy zaměstnanců při realizaci EGD v České republice? Na koho Vy osobně nejvíce spoléháte? Vyberte vše, co pro Vás platí.

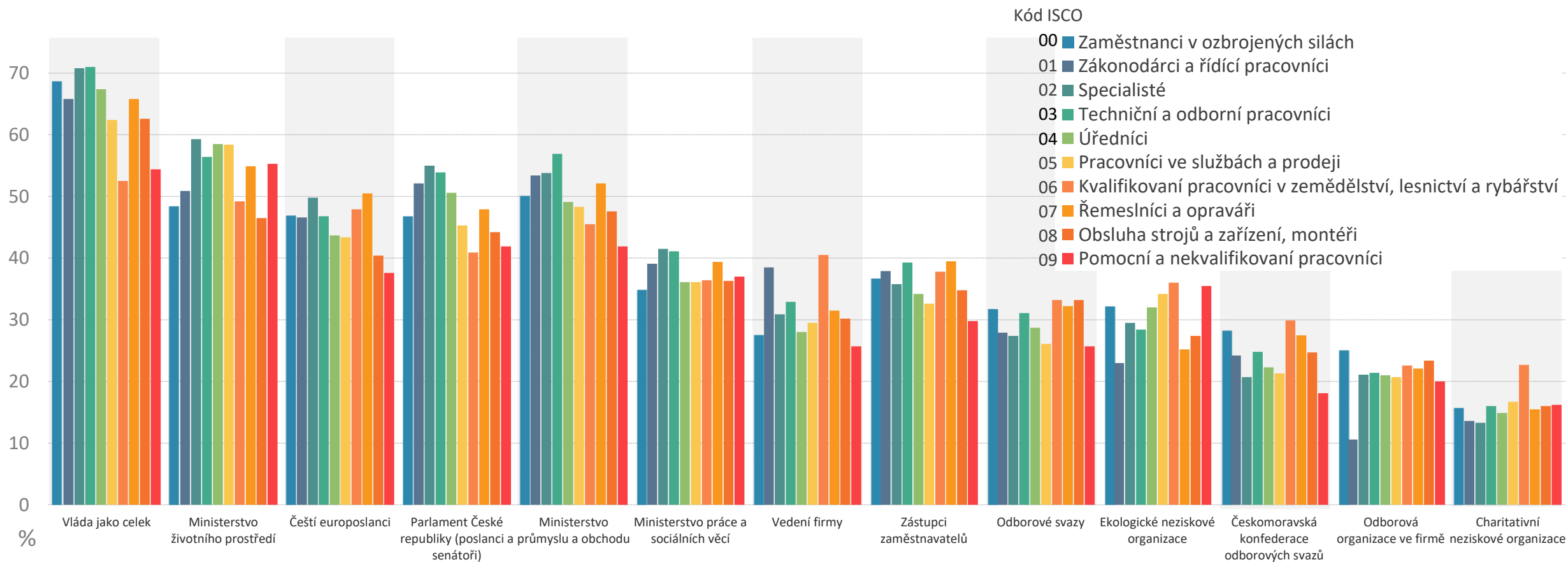
N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

aktéři, kteří by se měli zasadit o zájmy zaměstnanců při realizaci EGD

Zemědělci, lesníci a rybáři připisují zodpovědnost mnohem méně často celé vládě (53 %), o něco méně častěji i konkrétním resortům, mnohem častěji vedení firem (41 %) a charitativním organizacím (23 %). Techničtí a odborní pracovníci často ukazují na Ministerstvo průmyslu a obchodu (57 %), nekvalifikovaní pracovníci zase na ekologické neziskové organizace (36 %).

Lze zobecnit, že pracovníci s vyšším statusem častěji spoléhají na vládu a státní instituce, pracovníci s nižším statusem pak na odborové organizace, ale i zástupce zaměstnavatelů.

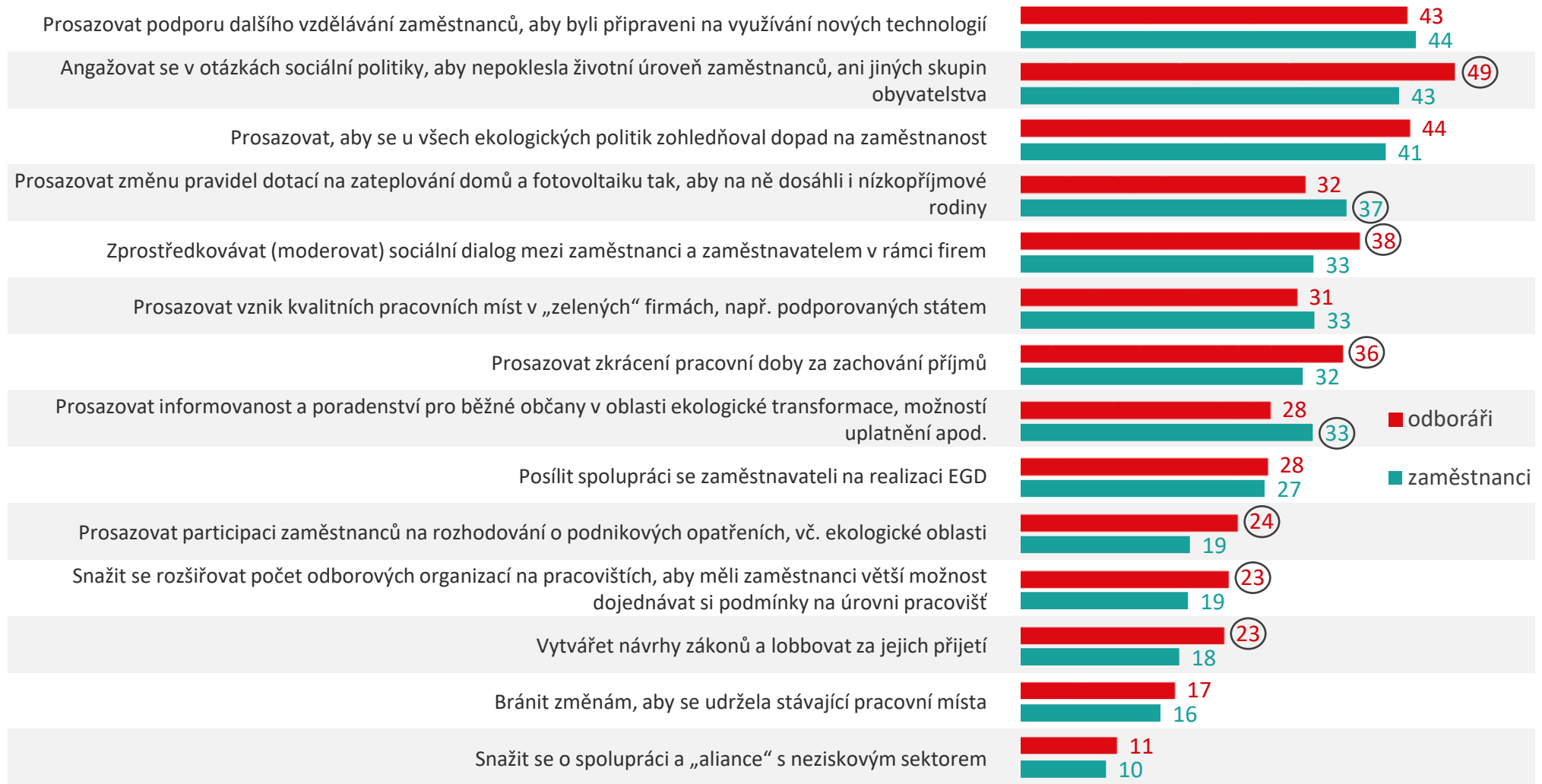
Q03I. Kteří aktéři by se podle Vás měli zasadit o zájmy zaměstnanců při realizaci EGD v České republice? Na koho Vy osobně nejvíce spoléháte? Vyberte vše, co pro Vás platí.

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů, možnost označení více odpovědí

MEDIAN

42

úloha odborových organizací během ekologické transformace

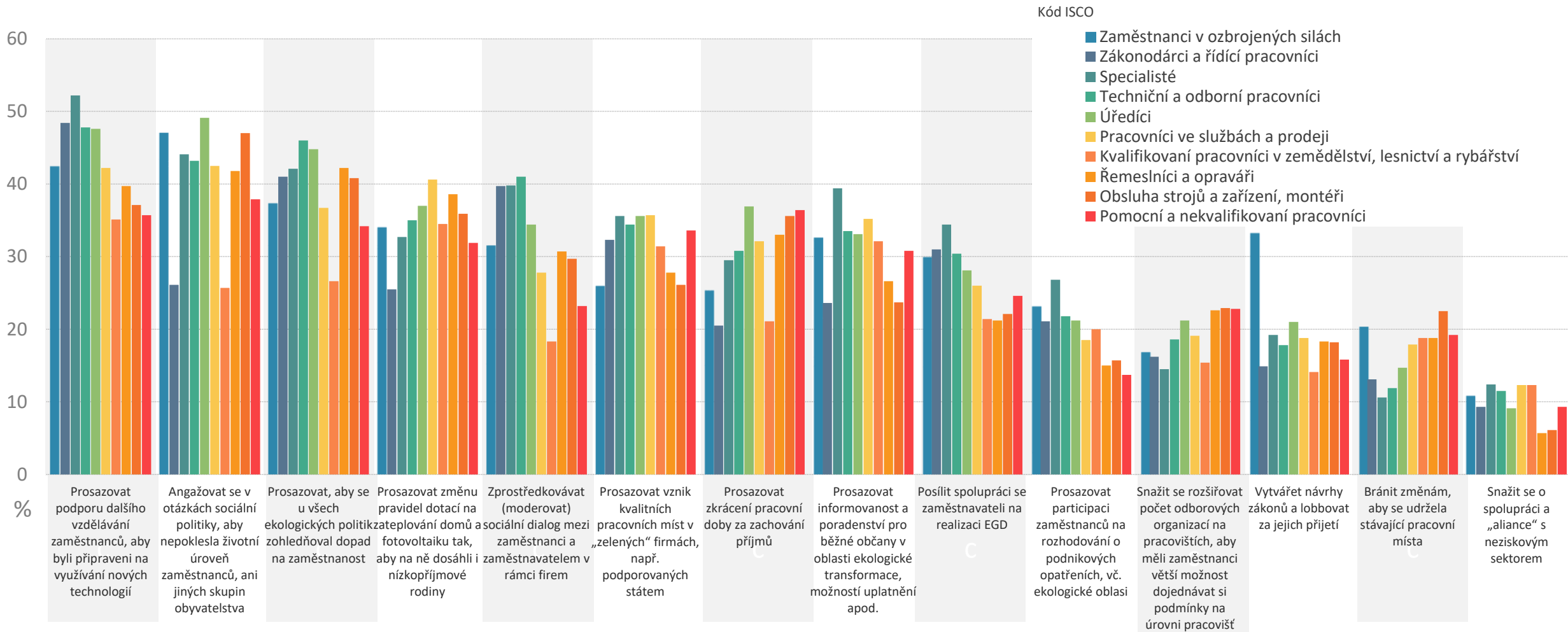
Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

Q03E. Co by podle Vás měly odborové organizace v rámci ekologické transformace dělat?
N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

MEDIAN

43

úloha odborových organizací během ekologické transformace

Q03E. Co by podle Vás měly odborové organizace v rámci ekologické transformace dělat?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

MEDIAN

úloha odborových organizací během ekologické transformace

Obecně zaměstnanci nejčastěji roli odborů v rámci ekologické transformace vidí **v podpoře dalšího vzdělávání zaměstnanců**, aby byli připraveni na využívání nových technologií, ale silně také **v oblasti sociální politiky**, aby lidem nepoklesla životní úroveň – tento požadavek rezonuje silněji mezi členy odborů. Dále je silný požadavek, aby odbory prosazovaly **vyhodnocování dopadu ekologických politik na zaměstnanost**.

Neorganizovaní zaměstnanci pak častěji žádají **prosazování finanční dostupnosti dotací na zateplování domů či fotovoltaiku**, odboráři pak úlohu odborových organizací vidí ve **zprostředkovávání sociálního dialogu v rámci firem**.

Třetina zaměstnanců se pak staví za opatření, jako je **vznik pracovních míst v „zelených“ firmách** (i za podpory státu), **zkrácení pracovní doby** (požadavek více podporovaný odboráři), ale také **podpora informovanosti občanů o zelené transformaci** a souvisejících možnostech pro ně (požadavek více akcentovaný neorganizovanými zaměstnanci).

Z řečeného mimo jiné vyplývá, že **členové odborů** se v těchto požadavcích ve větší míře **vztahují k tradiční roli odborů**, než neorganizovaní zaměstnanci – totéž platí i pro celkově méně zastoupené požadavky jako je **posilování rozhodovacích pravomocí zaměstnanců v podnicích** či **rozšiřování počtu odborových organizací na pracovištích**.

Nejslaběji zastoupené požadavky jsou bránění změnám za cílem udržení pracovních míst, ale také budování aliancí s neziskovým sektorem.

Z porovnání mezi kategoriemi zaměstnanců vyplývá, že pro **kvalifikovanější část z nich** je častější požadavek **dalšího vzdělávání, zprostředkovávání sociálního dialogu ve firmách** či **posílení spolupráce se zaměstnavateli na realizaci EGD**. **Méně kvalifikovaná část zaměstnanců pak intenzivněji akcentuje sociální požadavky** – oproti jiným skupinám zejména změny dotačních pravidel, ale také zkrácení pracovní doby (tento požadavek sdílejí zejména s úředníky).

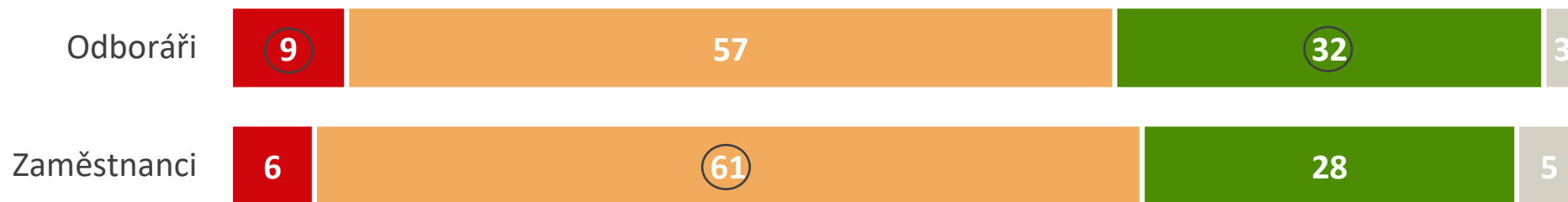
Za specifické lze označit **pracovníky v zemědělství, lesnictví a rybářství, kteří většinu požadavků označovali v menší míře, než ostatní zaměstnanci**, s výjimkou vzniku zelených pracovních míst, poradenství pro občany či spolurozhodování zaměstnanců v podniku. **Zaměstnanci v ozbrojených silách** pak výrazně častěji vidí jako cestu **vytváření návrhů zákonů** a lobbování za jejich přijetí, což pravděpodobně souvisí s faktem, že ozbrojené síly jsou součástí státního aparátu.

Doplňkové otázky

Záruky pro zaměstnance, Energetická družstva

jak by se měla řešit situace lidí, kteří kvůli ekologické transformaci přijdou o zaměstnání

Téměř dvě třetiny dotázaných jsou toho názoru, že v případě **ztráty zaměstnání** kvůli ekologickým opatřením by stát měl pomáhat formou **rekvalifikačních kurzů** a **asistence s hledáním nové práce**. Téměř třetina pak uvedla, že adekvátní by ze strany státu byly **komplexní záruky** s ohledem i na zachování životní úrovně. Pouze 10 % dotázaných buď neví, nebo si nemyslí, že by měl v popsané situaci stát zasahovat. **Odboráři** mají **častěji vyprofilovaný názor** směrem k jednomu z krajních řešení. Nejstarší respondenti (55+) by od státu častěji (34 %) očekávali komplexní záruky, než respondenti mladší 34 let (22 %).

- Stát by situaci nijak řešit neměl a tito lidé by si měli sami hledat uplatnění na běžném trhu práce
- Stát by měl těmto lidem zpřístupnit rekvalifikační kurzy a asistenci při hledání zaměstnání
- Stát by měl těmto lidem poskytnout komplexní záruky uplatnění a zachování životní úrovně
- Nevím, neumím odpovědět

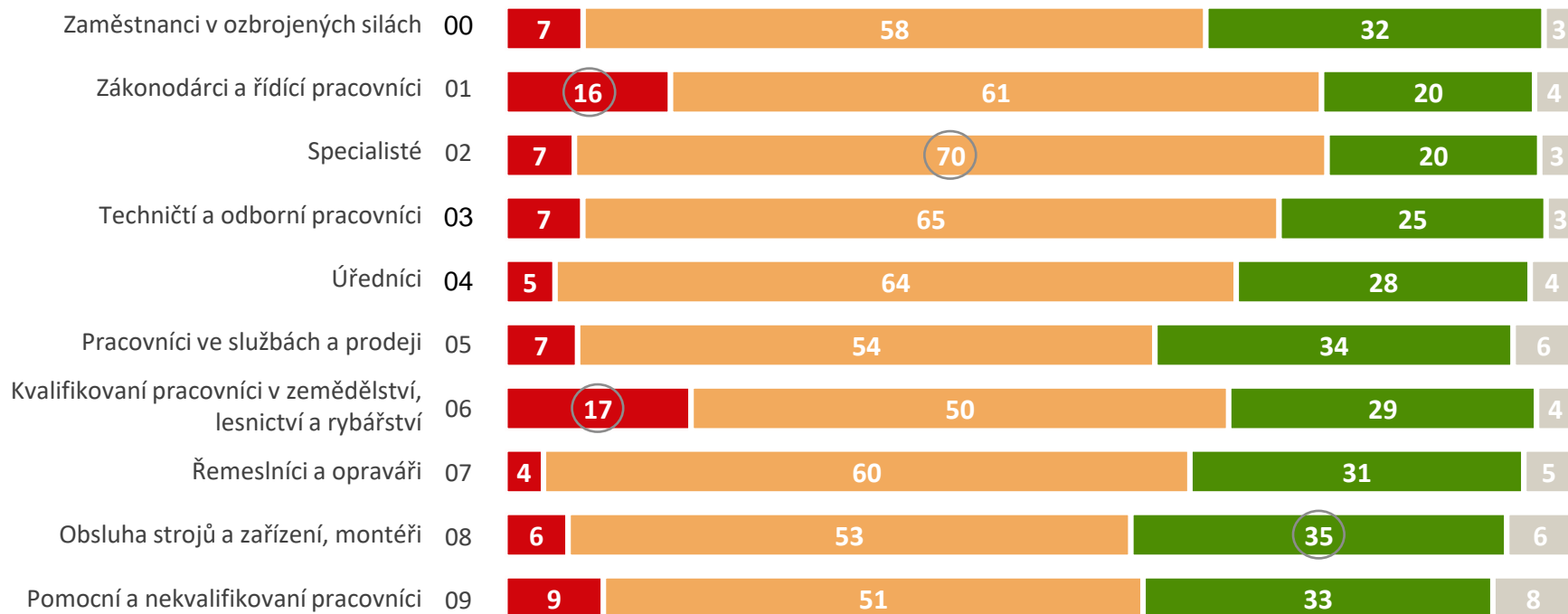
jak by se měla řešit situace lidí, kteří kvůli ekologické transformaci přijdou o zaměstnání

Kód ISCO

Nejvíce solidární řešení by od státu častěji očekávali **montéři a strojní pracovníci** (35 %), lidé ve **službách a prodeji** (34 %) a **nekvalifikovaní pracovníci** (33 %).

Naopak čistě tržní řešení bez pomoci státu se častěji zdá vhodné **řídícím pracovníkům** (16 %) a pracovníkům v **zemědělství, lesnictví a rybářství** (17 %).

Pro cestu podpory a asistence jsou nejčastěji **specialisté** (70 %).

- Stát by situaci nijak řešit neměl a tito lidé by si měli sami hledat uplatnění na běžném trhu práce
- Stát by měl těmto lidem zpřístupnit rekvalifikační kurzy a asistenci při hledání zaměstnání
- Stát by měl těmto lidem poskytnout komplexní záruky uplatnění a zachování životní úrovně
- Nevím, neumím odpovědět

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

E04. Jak by podle Vás bylo nejvhodnější řešit situaci lidí, kteří v souvislosti s ekologickou transformací přijdou o zaměstnání?
00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

zájem o vstup do energetického společenství

Respondenti odpovídali také na otázku, zda (a případně za jakých podmínek) by měli zájem přidat se do energetického společenství. Nepodmíněné odpovědi byly zastoupeny **velmi vyrovnaně: 30 % proti, 29 % pro**. Členové **odborů** jsou možnosti obecně **nakloněnější**. **Téměř třetina (32 %) je vyloženě pro**, další **více než čtvrtina (26 %) by byla pro**, kdyby členem společenství byl buď zaměstnavatel (18 %), nebo odborová organizace (8 %). **Téměř třetina (32 %) nesdružených zaměstnanců je vyloženě proti**. K účasti na energetickém společenství by se jich nechala inspirovat necelá pětina: 13 % zaměstnavatelem a 4 % odborovou organizací. **Pro** energetické společenství jsou výrazně **častěji muži (38 %) než ženy (18 %)**. Vyloženě **proti** jsou **častěji starší (39 % od 55 let) než mladší (27 % do 34 let)**. Napříč kraji se odpovědi liší pouze minimálně.

E05. Měl(a) byste zájem vstoupit do energetického společenství (skupina osob, která investuje do zdroje energie, typicky fotovoltaiky na střeších členů společenství, a zajišťuje si tak pokrytí části spotřeby energie či vydělává na dodávkách do sítě)?

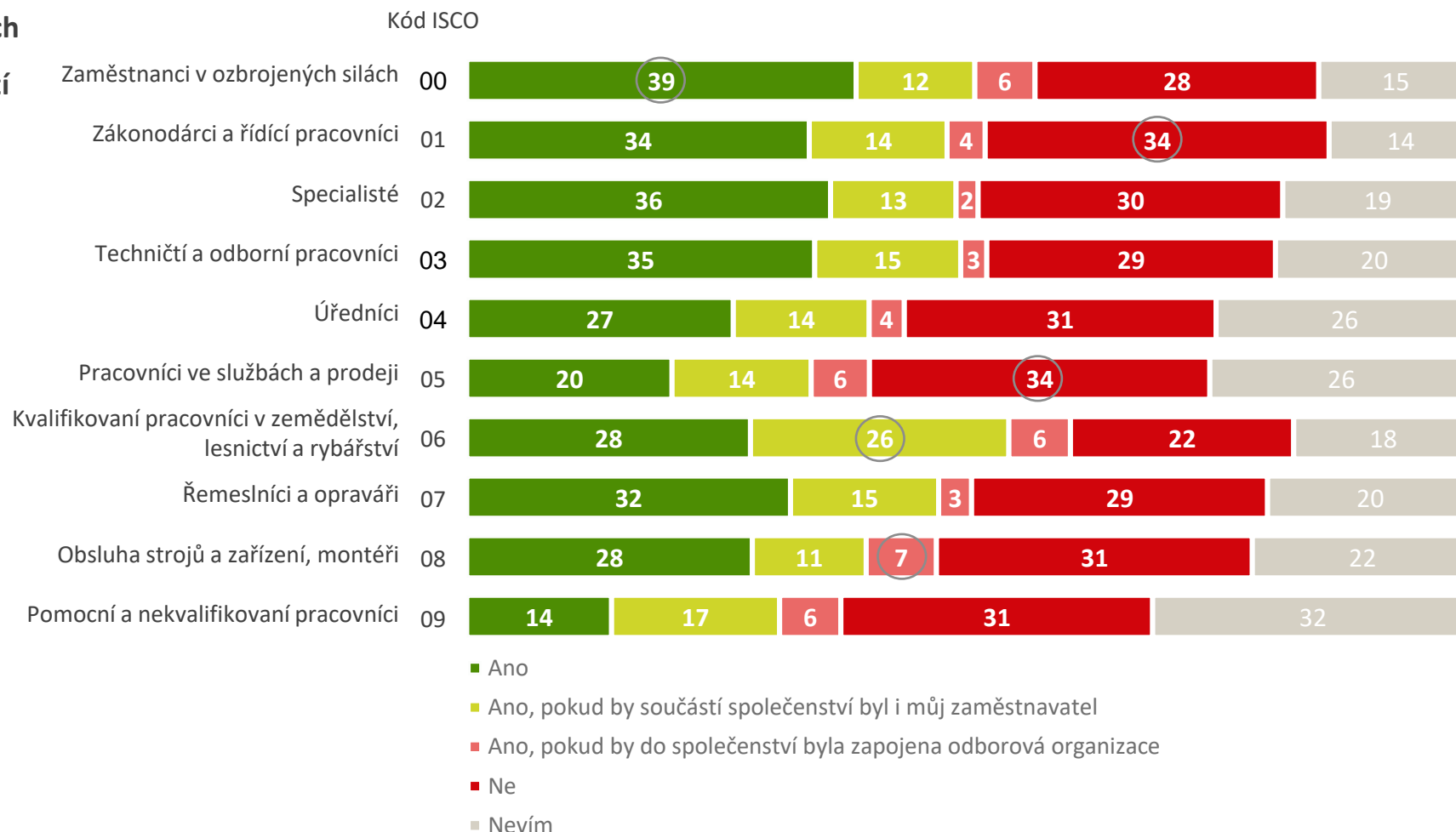
N = 1014 odboráři, N=5018 zaměstnanci; zobrazena % respondentů

○ Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
 ○ Věcně významný rozdíl

zájem o vstup do energetického společenství

Pro vstup jsou nejčastěji lidé v **ozbrojených silách** (39 %), **specialisté** (36 %) a **techničtí pracovníci** (35 %). Zájem častěji nemají pracovníci ve **službách a prodeji** spolu se **zákonodárci a řídicími pracovníky** (34 %). **Zaměstnavatelem** by se rozdílem třídy nejspíše **nechali přesvědčit** pracovníci v **zemědělství, lesnictví a rybářství** (26 %).

Ze strany **odborových organizací** by se **nechali přesvědčit častěji montéři a obsluha strojů** (7 %), nejméně naopak **specialisté** (2 %), **techničtí/odborní pracovníci** a **řemeslníci s opraváři** (3 %).

E05. Měl(a) byste zájem vstoupit do energetického společenství (skupina osob, která investuje do zdroje energie, typicky fotovoltaiky na střeších členů společenství, a zajišťuje si tak pokrytí části spotřeby energie či vydělává na dodávkách do sítě)?

00 N=77, 01 N=160, 02 N=996, 03 N=1157, 04 N=756, 05 N=900, 06 N=59, 07 N=610, 08 N=968, 09 N=348 ; zobrazena % respondentů

Statisticky významný rozdíl na hladině 95 %
Věcně významný rozdíl

zástupci zaměstnavatelů

vztah firem k ekologii

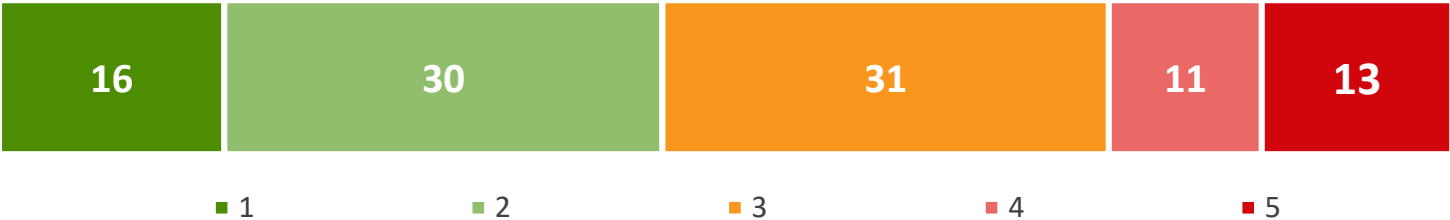
Zástupci zaměstnavatelů popsali přístup vlastní společnosti k ekologické problematice: téměř třetina z nich se nepřiklonila ani k proaktivnímu, ani k pasivnímu přístupu. **Téměř polovina dotázaných proklamuje, že se na ekologická řešení zaměřuje** a umístila se tak v zeleném spektru škály.

Ve větších firmách (přes 100 zaměstnanců) se dotázaní **častěji** hlásili k zeleným přístupům (49 %, v menších firmách 44 %).

K minimálním, nezbytným opatřením inklinují zejména zaměstnavatelé z Olomouckého (26 %), Libereckého (24 %), Pardubického (23 %), Plzeňského (22 %) a Moravskoslezského (21 %) kraje. Více než pětina zaměstnavatelů se naopak k proaktivní implementaci zelených řešení hlásí v Karlovarském (24 %), Jihočeském (23 %), a opět i Pardubickém (23 %) kraji.

Z hlediska odvětví se **méně často za aktivně ekologicky jednající** označily společnosti podnikající **ve stavebnictví** (37 %).

1 = Uvnitř naší organizace se cíleně zaměřujeme na ekologické chování a implementaci zelených řešení

5 = Zelená řešení a ekologické chování naše organizace řeší pouze v míře, kterou ukládá zákon

chápání EGD – emise a termín dosažení uhlíkové neutrality

Zástupci zaměstnavatelů odpovídali na stejné otázky testující chápání EGD, jako zaměstnanci. Ze dvou výroků měli označit ten, který považují za pravdivý, případně uvést, že nevědí. Pravdivý výrok je uveden vždy vlevo zelenou barvou, nepravdivý červeně vpravo.

Téměř 60 % zástupců firem správně chápe EGD jako komplexní proces.

Častěji se chybovalo v dohodou vytyčeném roce neutrality emisí skleníkových plynů. V této otázce se zmýlila i polovina dotázaných manažerů, jejichž činnost přímo souvisí s ekologickou udržitelností. Ředitelé a pracovníci managementu v sekcích nesouvisejících s ekologií častěji správně uváděli, že dle EGD má neutralita nastat v roce 2050.

Téměř polovina (47 %) zaměstnavatelů Karlovarského kraje se mylně domnívá, že se EGD zasazuje o snížení emisí skrze omezení dopravy. Napříč kraji si tuto možnost myslí v průměru 24 % dotázaných.

Vedení menších firem si častěji uvědomuje, že změna klimatu se týká celého světa včetně ČR (80 %), než vedení firem s více než 100 zaměstnanci (71 %).

EGD řeší přechod k zelenému hospodářství jako komplexní proces

EGD se zabývá čistě snížením emisí

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2050

Hlavním cílem je snížení emisí skleníkových plynů v EU na neutrální úroveň do roku 2030

■ Nevím

Q01Z. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů

chápaní EGD – využívání zdrojů a doprava

Jako **prostý plán změny energetických zdrojů** vnímá EGD větší **pětina zaměstnavatelů** (22 %), jako zefektivnění čerpání zdrojů jej vnímá nadpoloviční většina (54 %). Tento aspekt EGD výrazně nejméně chápou zaměstnavatelé Ústeckého kraje (31 %), nehledě na odvětví firmy.

Jako plán **zohledňující budoucnost mobility** EGD mezi zaměstnavateli správně chápe ještě o něco **větší nadpoloviční většina** (59 %). Toto pochopení je zejména rozšířené mezi zaměstnavateli v odvětvích úzce souvisejících s logistikou – mezi **dopravci** a firmami **ve skladování** a **pohostinství** je míra pochopení 80 %. Mezi **zemědělci, rybáři a lesníky** dokonce 87 %. U této otázky respondenti nejčastěji chybovali v Karlovarském kraji (47 %). Napříč kraji uvedlo tuto chybnou možnost 24 % dotázaných.

EGD staví na plánu efektivně využívat zdroje, včetně recyklace a renovace či uzpůsobení stávající infrastruktury.

Cílem EGD je změnit zdroje využívané energie (z fosilních na alternativní zdroje), dalšími otázkami se nezabývá

Cílem EGD je udržení mobility díky rozšíření veřejné dopravy a zefektivnění využití energie

Cílem EGD je omezení mobility obyvatel EU (omezení dopravy a tím snížení emisí)

■ Nevím

Q01Z. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů

chápání EGD – dopady klimatické změny a podpora pro ohrožené skupiny

Téměř **čtyři z pěti** zástupců zaměstnavatelů chápou, že **změna klimatu se dotýká celého světa** vč. České republiky, pouze 9 % si myslí, že v mírném podnebí se projevovat nebude.

Názor, že se klimatická změna bude dotýkat celého světa **častěji zastávají zástupci menších firem** (80 %), než vedení firem s více než 100 zaměstnanci (71 %).

Naopak pouze **2/5** zástupců zaměstnavatelů vědí, že součástí EGD je **podpora pro ohrožené regiony** a společenské skupiny, 1/3 se pak domnívá, že tomu tak není.

Změna klimatu se zásadně týká všech kontinentů a jejich obyvatel, a to včetně Evropy a zemí v mírném klimatickém pásu, tedy i ČR

Změna klimatu se bude projevovat zásadněji jen v některých zemích a ČR ani střed Evropy k nim nepatří, jelikož mají mírné podnebí

Součástí EGD je podpora pro regiony a společenské skupiny, kterých se změny spojené s ekologickou transformací budou dotýkat a měnit jejich životní podmínky

EGD řeší jen samotnou ekologickou transformaci, nikoli její důsledky pro obyvatele (zdražování, nezaměstnanost)

■ Nevím

Q01Z. Možná jste již slyšel/a o dokumentu přijatém Evropskou Unií, který se nazývá Zelená dohoda pro Evropu (anglicky European Green Deal). Níže jsou uvedeny výroky, které popisují východiska a principy Zelené dohody pro Evropu (dále EGD), z nichž některé jsou pravdivé a jiné nepřesné či nepravdivé. Z každé dvojice výroků prosím vyberte ten, který podle vás pravdivě popisuje principy EGD, popř. uveďte, že nevíte.

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů

připravenost firmy na implementaci EGD

Téměř polovina zástupců zaměstnavatelů hodnotí svou firmu jako rozhodně nebo spíše připravenou na změny, které přinese implementace EGD.

Nejvíc firem je dle názoru svých představitelů připraveno v Jihočeském (70 %) a Pardubickém (69 %) kraji. Naopak spíše nebo vůbec nepřipraveni jsou dle svých slov častěji zaměstnavatelé v kraji Královéhradeckém (52 %), Vysočina (50 %) a Moravskoslezském (49 %).

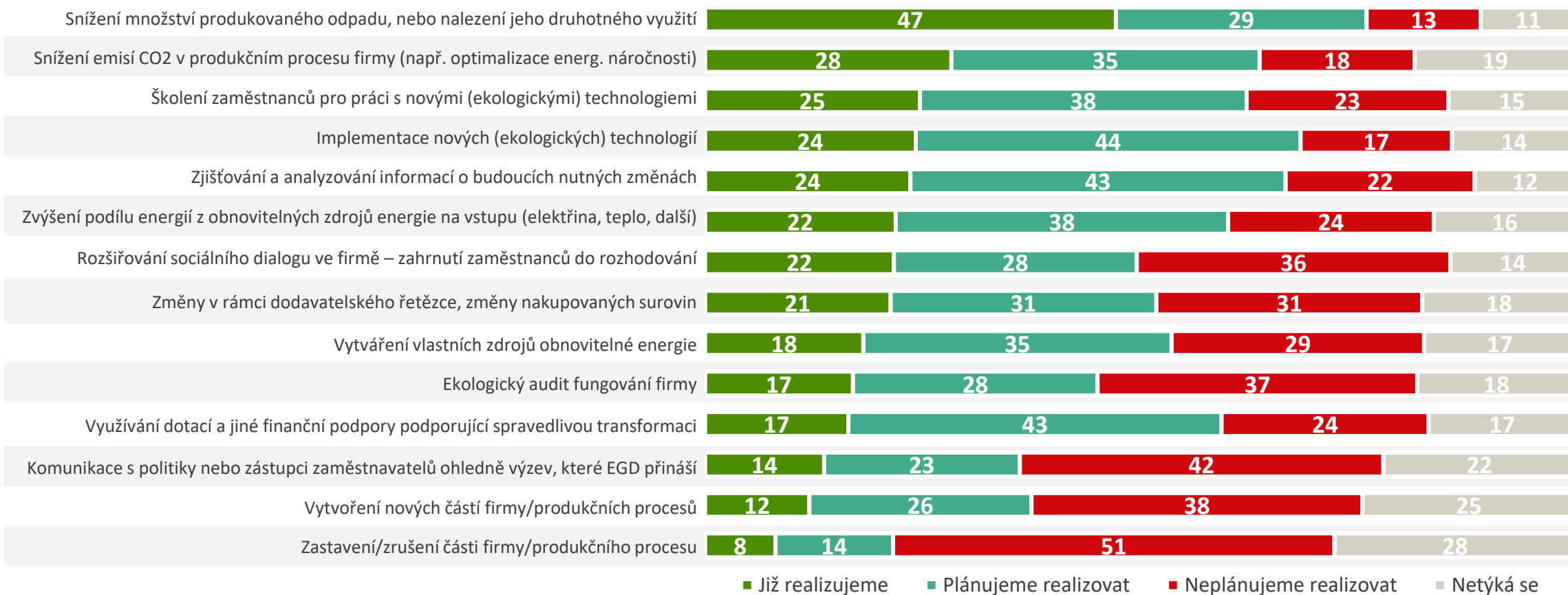
Menší zaměstnavatelé s personálními stavy do 100 lidí častěji neví, jak si jejich společnost co do připravenosti stojí (6 %). U větších firem se buď k optimistickému nebo k pesimistickému hodnocení přiklonili všichni dotázaní.

Q02ZA. Řekl(a) byste, že je Vaše firma připravená na změny, které přinese implementace EGD?

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů

realizované kroky k naplňování cílů EGD

MEDIAN

57

Q02ZB. Do jaké míry Vaše firma realizuje následující kroky ve vztahu k naplňování cílů EGD, resp. dosažení ekologické udržitelnosti?

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů, seřazeno od nejvyššího podílu již realizovaných kroků

realizované kroky k naplňování cílů EGD

Zástupci zaměstnavatelů jako již realizované kroky k dosažení udržitelnosti uvádějí **snížení množství produkovaného odpadu** či jeho druhotné využití – tento krok uvedla téměř polovina z nich.

Dále je **to snížení emisí skleníkových plynů v produkčním procesu firmy, školení zaměstnanců** na ekologické technologie, **implementace ekologických technologií** či **zjišťování informací** o budoucích nutných změnách. Většinu dalších jmenovaných opatření uvedla přibližně 1/5 zástupců zaměstnavatelů.

Co se týká plánů **do budoucna**, objevuje se nejčastěji **využívání dotací** či **jiných forem finanční podpory** spravedlivé transformace, a dále již výše zmíněná implementace nových technologií a zjišťování informací o změnách.

Téměř 2/3 zástupců zaměstnavatelů také uvedly, že realizují či plánují zvýšení podílu využívání energie z obnovitelných zdrojů, polovina z nich také realizuje či plánuje rozšiřování sociálního dialogu ve firmě.

Nejméně se objevovala komunikace s politiky či zástupci zaměstnavatelů a vytváření či rušení součástí firmy.

Jak aktuální realizaci většiny nabízených opatření, tak jejich plánování systematicky **častěji uvádějí zástupci firem nad 100 zaměstnanců.**

S dotační podporou počítají do budoucna nejsilněji zemědělci (70 % z nich takto odpovědělo), vytvoření nové části firmy v souvislosti s ekologickou transformací pak plánuje 38 % firem ve zpracovatelském průmyslu (průměr je 26 %). Již **realizované rozšíření sociálního dialogu ve firmě deklaruje 43 % firem** (průměr 22 %) **z odvětví dopravy, skladování, ubytování a pohostinství**, tyto firmy také nejčastěji deklarují změny v rámci dodavatelského řetězce (37 %).

realizované kroky k ekologické udržitelnosti – otevřená otázka

Zástupci firem v otevřené otázce jako své aktivity směrem k ekologické udržitelnosti uváděli nejčastěji **třídění odpadu**. Dále také **využívání solárních či jiných alternativních zdrojů energie**. Méně často se objevovalo např. **šetření zdrojů, recyklace či redukce odpadů, využívání elektromobilů či optimalizace procesů**. Obecně lze tedy říci, že příklady se vztahovaly zejména k problematice odpadů a využívání zdrojů energie.

Třídění odpadu jako krok směrem k ekologické udržitelnosti uvádějí **častěji menší firmy (21 %), než ty větší (13 %)**. Nejčastěji v Jihomoravském (57 %) a Středočeském (46 %) kraji.

Spolupráce s ekologicky odpovědnými partnery a užívání ekologických materiálů je zase fenoménem **spíše těch větších firem (7 %), než těch menších (4 %)**.

Q03Z. Pokud je něco takového, vypište prosím ještě vlastními slovy nějaký krok nebo kroky, které Vaše firma dělá směrem k ekologické udržitelnosti. *Otevřená otázka.*

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů a odpovědi s více než 3 % podílem, ostatní jsou uvedeny v tabulkách

jak by se měl stát zasadit o úspěšnou zelenou transformaci

Zástupci firem by nejčastěji uvítali podporu od státu ve formě **daňových úlev či jiných zvýhodnění pro organizace vytvářející „zelená pracovní místa“** a dále dotace na **implementaci ekologických řešení**. Třetina z nich také uvedla, že ekologická udržitelnost firem by měla být zohledňována v daňovém systému. Čtvrtina z nich by také uvítala dotace na udržení počtu pracovních míst a rovněž vytvoření předvídatelného prostředí.

Zohlednění ekologické udržitelnosti v daňovém systému by preferovaly zejména firmy s více než 100 zaměstnanci (44 %, z menších pouze 34 %).

Dotace na udržení pracovních míst ve firmách/regionech jsou prioritou hlavně zaměstnavatelů z Olomouckého (48 %) a Pardubického (42 %) kraje.

Q04Z. Jak by se, z pohledu Vaší organizace, měl stát zasadit o úspěšnou zelenou transformaci ve vztahu k podpoře firem a podnikatelů?

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů a odpovědi s více než 3 % podílem, ostatní jsou uvedeny v tabulkách

zájem o vstup do energetického společenství

Vstup do energetického společenství je rozhodně nebo spíše **atraktivní možností pro 44 % zástupců firem**, 46 % by naopak o nic takového zájem nemělo.

Odpovědi se liší zejména podle konkrétní pozice respondenta v organizaci: zájem projevovali **ve vyšší míře firemní odborníci na udržitelnost (51 %) a manažeři příslušných sekcí či aktivit (49 %)**, méně pak ředitelé (35 %).

E05. Měl(a) byste zájem vstoupit do energetického společenství (skupina osob, která investuje do zdroje energie, typicky fotovoltaiky na střeších členů společenství, a zajišťuje si tak pokrytí části spotřeby energie či vydělává na dodávkách do sítě)?

N = 534 zástupců zaměstnavatelů; zobrazena % respondentů a odpovědi s více než 3 % podílem, ostatní jsou uvedeny v tabulkách

zástupci zaměstnavatelů - shrnutí

Necelá polovina zástupců zaměstnavatelů deklaruje svojí organizaci jako **proaktivně ekologicky smýšlející** (46 %). Necelá třetina dotázaných se vidí někde v půli spektra mezi proaktivními kroky a zákonně nepodkročitelným minimem ve prospěch životního prostředí (31 %). Nejmenší proaktivitu deklarují firmy ve stavebnictví.

Nadpoloviční většina (58 %) českých zaměstnavatelů je více či méně **optimistická** ohledně míry své **přípravenosti** na realizaci EGD. Pouze 8 % se hodnotí jako absolutně bez přípravy. Jen malé množství zaměstnavatelů je ochotno kvůli ekologii rušit či zakládat oddělení firmy nebo výrobní procesy. Jen menšina (37 %) jich je také ochotna komunikovat EGD s politiky či se podrobit ekologickému auditu (45 %). Kromě zodpovědnosti vůči zacházení s odpadními produkty je mezi zaměstnavateli poměrně populární zapojování **obnovitelných zdrojů** (18 %) a proaktivní šetření těch neobnovitelných (10 %) spolu s recyklací (10 %).

Zaměstnavatelé jsou **seznámeni s obsahem EGD** podstatně **lépe, než zaměstnanci**. Ve všech aspektech častěji uváděli správné odpovědi. Podobně jako u zaměstnanců, největší problém tvořila otázka na plánovaný rok uhlíkové neutrality. 37 % zaměstnavatelů chybně uvedlo rok 2030. Dále byla problematická otázka dopadů a důsledků realizace EGD. Téměř třetina (32 %) zaměstnavatelů žije v domnění, že EGD nebude ošetřovat spojené důsledky, jako je zdražování a nezaměstnanost.

Pro **větší firmy** (s více než 100 zaměstnanci) je charakteristické, že se k ekologickým tématům **více hlásí** a deklarují větší míru proaktivních kroků, ale jsou **méně obeznámeny** s konkrétním obsahem EGD.

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

American Marketing Association

kontakt

Martina Veverková
+420 771 122 389
martina.veverkova@median.cz

Prokop Vejda
+420 776 355 539
prokop.vejda@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111

Příloha – zastoupení odborových svazů ve skupině odboráři

Aliance drážního provozu	5 %	OS pracovníků kultury a ochrany přírody	1 %
Českomoravský OS civilních zaměstnanců armády	2 %	OS pracovníků peněžnictví a pojišťovnictví	2 %
Českomoravský OS pohostinství, hotelů a cestovního ruchu	1 %	OS pracovníků textilního, oděvního a kožedělného průmyslu Čech a Moravy	2 %
Českomoravský OS pracovníků školství	8 %	OS pracovníků vědy a výzkumu	1 %
Herecká asociace	0 %	OS státních orgánů a organizací	8 %
Nezávislý OS pracovníků potravinářského průmyslu a příbuzných oborů Čech a Moravy	2 %	OS STAVBA ČR	1 %
OS dopravy	6 %	OS UNIOS	2 %
OS ECHO	4 %	OS zaměstnanců letectví	0 %
OS hasičů	2 %	OS zaměstnanců poštovních, telekomunikačních a novinových služeb	2 %
OS KOVO	20 %	OS zdravotnictví a sociální péče ČR	6 %
OS Media	1 %	Severočeské sdružení odborových organizací důlního průmyslu	0 %
OS pracovníků dřevozpracujících odvětví, lesního a vodního hospodářství v ČR	3 %	UNIE odborový svaz profesionálních zpěváků ČR	0 %
OS pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu	4 %	Unie zaměstnanců obchodu, logistiky a služeb	1 %
OS pracovníků knihoven	0 %	Vysokoškolský OS	2 %
OS pracovníků kulturních zařízení	0 %	Nevím	17 %